7e jaargang – WEEKBLAD – 8 APRIL 1961 - Nr 14 Losse nummers 6 F.

de VOLKSUNIE

BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER : Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL. TEL. 11.82.16 VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

Schoon klaart de dag en hoog waait de vlag

De Vlaams-nationale zege van zondag 26 maart zou ons nog kunnen verleiden om romantisch te doen.

Voor de jonge nationalisten, die pas na de oorlog aan de Vlaamse strijd konden beginnen, is het de eerste Vlaamse overwinning. Hun dynamische inzet heeft dit prachtig resultaat behaald. Zij mogen terecht fier zijn. Wellicht beseffen zij nog niet ten volle de draagwijdte van dit succes. De komende maanden zullen de betekenis ervan duidelijk maken.

Voor de oudere strijders, voor hen die reeds tussen de twee oorlogen alle lief en leed in nederlagen en zegepralen hadden beleefd, en die de afgronddiepe val na de oorlog moesten ondergaan, voor hen is deze overwinning de heropstanding, het herleven van hun oude dromen, het haast onverhoopt terugvinden van een Vlaanderen, dat in de schrikkelijke duisterheden van de uitvoeringstijd was neergeslagen.

Voor al dezen is de zon weer opgestaan.

Daarom was de vreugde in gans Vlaanderen zo groot.

Het onmogelijk gewaande, is werkelijkheid geworden.

En de zege zou nog groter geweest zijn, hadden alle twijfelzuchtigen, allen die wanhoopten en geloofden van de « verloren stem » — hadden die durven geloven dat het nog eens zou kunnen veranderen.

De heropstanding, zal hun dat geloof hebben teruggeschonken. Vlaanderen krijgt weer een ziel.

De overwinning op de « verloren stem » zal blijken de grootste overwinning te zijn.

Ook de boeman van de 5 % der stemmen per provincie, die in de kieswethervorming gepland werd is glansrijk verbannen.

En... de oplossing der Vlaamse problemen door de federatieve hervorming van de Staat, staat thans voor ons in een afzienbaar verschiet.

Met de grote mogelijheden die geboden zijn mogen wij met vertrouwen de strijd voort zetten.

Er groeit een jong geslacht, dat zijn kansen op een schone toekomst nu ziet open staan. Het hopeloos vechten is voorbij.

Het komt er op aan, het bruggehoofd dat werd veroverd te verstevigen en de aanval in de diepte planmatig en met veel overleg te leiden.

De Vlaamse jeugd moet nu bewust gemaakt worden van haar grote kracht; de toekomst van Vlaanderen is haar toekomst. Op Vlaamse grond, midden eigen volk, moet zij heer en meester worden over alle instellingen, alle rijkdommen, om van ons Vlaanderen te maken, het schoonste en rijkste land van West-Europa.

Dr. Leo Wouters.

NAAR EEN C.V.P.-B.S.P. REGERING?

door *Mr. F. Van der Elst*

De politieke toestand is nog niet opgeklaard : de traditionele, grote partijen schijnen nog niet bekomen te zijn van de verrassing. Inderdaad is geen van hen gerechtigd de uitslag van de verkiezingen als een overwinning, als een uitspraak van het kiezerskorps in hun voordeel te interpreteren. De C.V.P. heeft ongetwijfeld de zwaarste afstraffing gekregen, maar blijft toch de sterkste partij in het parlement.. Terwijl de C.V.P.-voorzitter Théo Lefevre verklaarde dat hij nooit de Volksunie-kiezers zou willen optellen bij de C.V.P.-kiezers, hadden meer bezadigde C.V.P.-vooraanstaanden reeds de optelling gemaakt en vastgesteld dat in de Kamer een linkse regering geen meerderheid zou hebben..... dank zij de Volksunie.

De B.S.P. heeft zich kunnen handhaven, maar dat is ook alles : in vergelijking met de vooruitgang van de Volksunie is dit een pover resultaat. De liberalen ten slotte hebben evenmin reden om hoog van de toren te blazen !

Het is een verheugend verschijnsel, en alleen slechte Vlamingen, huichelende vlaamsgezinden, kunnen van een andere mening zijn, dat door de overwinning van de Volksunie de Vlaamse problemen plots op het voorplan komen en de aandacht krijgen van alle partijen en van gans de pers. De waarschuwing werd begrepen.

Ondertussen gaan we naar alle waarschijnlijkheid naar een C.V.P.-B.S.P.-regering. De verantwoordelijken in de C.V.P. willen alleen maar tijd winnen, opdat de kiezers hun kieskampagne wat meer zouden vergeten zijn : kieskampagne tijdens dewelke de C.V.P. de brave kiezer het schrikbeeld van de rode oproermakers voorgehouden heeft. De Volksunie werd zelfs aangevallen met het verwijt dat wij bondgenoten van de socialisten zouden zijn, dat ik met de socialisten gestemd heb in de Kamer en andere onzin. Dezelfde Schildwacht die deze gemene laster in « Het Volk » neergeschreven heeft vóór de verkiezingen, bepleit thans een samengaan, een bondgenootschap met diezelfde socialistische oproermakers. Even huichelachtig en gemeen was de houding van de voorzitter van de Vlaamse vleugel van de C.V.P., Bertrand, die zelfs in de nacht na de verkiezingen voor de televisie deze laster aan het adres van de Volksunie meende te moeten herhalen, dan wanneer het geweten is dat hij als fanatieke sindikalist sedert lang aan 't kuipen is met de socialisten en een der gangmakers van een C.V.P.-B.S.P.-regering waarin hij minister hoopt te worden.

Wij zullen ons niet doodergeren aan deze strijdmethoden, die ons trouwens blijkbaar niet geschaad hebben omdat de mensen dergelijke plompe laster niet meer slikken, doch wij hopen dat dit alles zal bijdragen tot de politieke scholing van de Vlaamse kiezers.

Een C.V.P-B.S.P.-regering zal ongetwijfeld vele C.V.P.-kiezers ontnuchteren en verbazen. Zij zullen zich bedrogen en misleid voelen. Het zal een stap verder zijn naar de aftakeling van de C.VP.., die gestraft zal worden om haar dubbelzinnigheid. Het is onze overtuiging dat de Volksunie, wanneer onze mandatarissen zich opgewassen tonen tegen hun taak, nog een belangrijke rol te spelen heeft en in het politiek leven van dit land de zo nodige vernieuwing kan brengen.

In Vlaanderen wordt de Volksunie de nieuwe partij, de partij van de jeugd; daaraan moet niet meer getwijfeld worden. En wie de jeugd met zich heeft mag met vertrouwen de toekomst tegemoet zien !

WAT ZIJ VERTEGENWOORDIGEN

Er werden 5.572.698 geldige stemmen uitgebracht om 212 Volksvertegenwoordigers te kiezen; dat maakt een gemiddelde van 26.475 stemmen per volksvertegenwoordiger.

Maar een C.V.P.-Kamerlid vertegenwoordigt slechts :	22.737	burgers
Een socialist slechts :	23.107	»
Een liberaal :	32.420	»
Een kommunist :	32.764	»
Een kamerlid van de Volksunie : . . .	35.912	»
Het kamerlid van de Nationale Beweging:	42.398	»
Het kamerlid van de Zelfstandige Partij :	42.149	»

De 113.620 burgers van de kleine partijen zijn echter helemaal niet vertegenwoordigd.

Terwijl 308.710 burgers (ongeldige of blanko stemmen) hun minachting voor het politiek regime hebben betuigd, zonder dan rekening te houden met de 463.467 kiezers die om een of andere reden hun burgerplicht niet hebben vervuld.

Uit « Het sociaal Verweer » (31 maart 1961)

Het nieuwe politiek perspektief

De Volksunie streedt uit de katakomben, dat is thans voor iedereen duidelijk; eindelijk komen we boven de waterlijn uit.

Het begint stilaan door te dringen welk een beslissende wending is ingetreden en welk groot belang deze verkiezingen hadden. Terwijl het lot van Vlaanderen op het spel stond, hebben de traditionele partijen het gevaarlijk kansspel beproefd om letterlijk in alle toonaarden over de grote Vlaamse problemen en hun eigen tekortkomingen te zwijgen en het liever te hebben over voetbal en dies meer. Dit nieuwe kansspel, berekend op de Vlaamse argeloosheid, is mislukt Gelukkig heeft ons volk de verdiende aftraffing en ontnuchtering gebracht. Doch veel meer : met één ruk staat de Volksunie in het brandpunt der belangstelling en der verwachtingen; een geweldige verantwoordelijkheid rust thans op haar.

Feitelijk staat de Volksunie thans psychologisch veel sterker dan het VNV in zijn glansperiode. Onze Voorzitter werd door de informateur uitgenodigd, de barrières die voor de oorlog bestonden zijn thans afwezig.

De Volksunie is een demokratische partij in volle expansie. Het vertrouwen is hersteld. De barrière der verloren stemmen is nu ook opgeroild. Aan ieder van ons te handelen in funktie van dit herstelde vertrouwen. Een volledig bestek van de nieuwe situatie met haar nieuwe verwachtingen zal nog heel wat inkt doen vloeien.

Daniël Deconinck

Mr. Frans Van der Elst,
Algemeen Voorzitter van de Volksunie,
dankt allen die hem ter gelegenheid van de verkiezingsoverwinning hun gelukwensen aangeboden hebben.

Na een goede voorbereiding, klaar voor de afvaart.

Waar is de tijd...

dat er voor de Vlaamse soldaten, nà de IJzerslag, geen enkel Vlaams dag- of weekblad bestond. Zelfs geen vlaamse lectuur. Natuurlijk franse dagbladen bij de vleet, en allerhande franse lectuur naar keus. De 80% van 't frontleger kon intussen op de tanden bijten.

Na enkele maanden kwam er een kentering in deze pijnlijke toestand. Enige overtuigde Vlamingen, waaronder twee paters Capucienen en juff. Belpaire, bleven niet bij de pakken zitten en stichten een vlaams dagblad «De Belgische Standaard», tot groot genoegen van de Vlaamse piotten. Later kwam een tweede dagblad van de pers «Ons Vaderland», dat radikaler was dan het eerste, en daardoor ook wel meer aantrok had bij de vlaamse frontmakkers. Daarop volgde een periodiek blad «De Stem uit België» dat zeer graag gelezen werd, vooral om wille van de treffende artikels, die er in verschenen, van de hand van pater Callewaert. Ook de frontblaadjes rezen uit de grond : de makkers van 't Land van Waas hadden het hunne, ook de makkers van Antwerpen, Hasselt, 't Meetjesland. Elke stad of elk gewest, dat zich respecteerde, had een frontblad, klaar gemaakt door stads- of streekgenoten, die een paar artikels ten beste gaven, en verder nieuwsjes over de makkers en over de stad of gewest. Aldus hadden onze jongens al heel wat te lezen.

Daarbij bleef het niet. De Vlaamse intellectuëlen richten te Veurne een bibliotheek op. Een catalogus werd opgemaakt. De makkers konden schriftelijk een boek aanvragen, dat door de post besteld werd Zelfs wilden sommige aalmoezeniers dit werk aan door het tot-stand-brengen van een volkse boekerij per bataljon.

Ook lessen werden gegeven mondeling en schriftelijk. De brankardiers, die doorgaans onderwijsmensen waren of seminaristen; spanden zich hiervoor in.

Studiekringen tierden welig. Bijna ieder bataljon had zijn kern.

De gemobiliseerde kustenaars bleven niet ten achter. Joe Englisch, Sam De Vriendt, A. Van Sassenbroeck e.a. leverden kunstwerken, die tentoongesteld werden in De Panne en andere frontgemeenten. Aldus bleven die kunstenaars vruchbaar, en stelden de kameraden in de gelegenheid, kunstwerken te leren waarderen.

Ook de toneelkunst was aan de dagorde. Zo zagen we toneelgroepen ontstaan in verschillende bataljons. Aalmoezenier August Nobels, zelve kunstenaar, was er de grote stuwkracht van en schreef zelf hiervoor een toneelstukje «Mannentjesliefde» dat nà 14-18 nog dikwijls opgevoerd werd. Hier dient vooral vermeld, de toneelgroep, geleid door de eminente toneelkunstenaar, Dr. Oskar De Gruyter, die aan de Vlaamse frontsoldaten heerlijke uurtjes heeft geschonken. Een onvergetelijk momen hebben we beleefd, toen hij, in een grote tent te Hoogstade-Linde, het stuk «De Warenar» van Hooft, opvoerde, in aanwezigheid van generaal Bernheim, talrijke officieren, Z.E.H. Cyriel Veschaeve en een bomvolle zaal piotten. Het stuk verliep vlot, maar op 't ogenblik, dat Dr. De Gruyter - de Warenar - de vaas in handen had met de grote schat, held hij ze krampachtig vast, en met zijn vinger wijzend naar Bernheim, schreeuwde hij het hartstochtelijk uit : **«En gij, gij hebt mijn schat gestolen»** En in die houding herhaalde hij die zin aanhoudend. De piotten hadden de betekenis gevat van die zinspeling - immers Bernheim was een doortrapte vlaamshater - ze veerden als op commanda recht en bleven minuten lang geestdriftig in de handen klappen. onvergetelijk moment!

En zó werd er aan 't IJzerfront gewerkt voor de verheffing van de Vlaamse soldaten. Graag brengen we hier een diepgevoelde hulde aan al de intellectuële krachten, die daar aan 't front, het beste van hun wezen geschonken hebben ten bate van de minderbedeelde broeders.

In Duitsland eveneens werd hard gewerkt in de kampen van de Belgische krijgsgevangenen, o.m. in 't kamp van Göttingen. De woeste werkers voor Vlaanderen : Dr Jef Goossenaerts, Staf Bruggen, e.a. die daar waren, zouden daarover veel kunnen vertellen.

In Holland, bij de Belgische geïnterneerden, waren de vooraanstaande Vlamingen, insgelijks zeer actief.

In 't bezet België trokken de trouwe Vlamingen eveneens de handen uit de mouwen en vormden de Raad van Vlaanderen, die onverdroten werkte voor 't welzijn van Vlaanderen. De vervlaamsing van de franse universiteit te Gent, was één van hun levenswaardige daden. Hoogstaande mannen, echte wetenschapsmensen, aanzagen het als hun plicht les te geven aan de Vlaamse Universiteit. Dr. Spelens, Dr De Waele, Dr. A. Jacob, Dr Martens Dr. Dosfel en zoveel anderen hebben toen bewezen dat we mannen genoeg hadden om een Vlaamse Universiteit te stofferen.

Kameraden van de Volksunie, hier hebt ge weer een brokje hedendaagse Vlaamse geschiedenis, uit de tijdspanne 1914-18. Het moge U sterken in uw strijd van nu. We vragen U tevens die opofferende voorvechters steeds dankbaar te gedenken en er over te spreken op uwe vergaderingen. Het verleden moet in ons leven, en hetgeen wij nu zijn, moet de toekomst verzekeren.

Kameraden, onthoudt het goed :

« Wij zijn een volk »

en dat volk moet leven !

Dixi

GERED !

Hilaire Lahaye, de man van de Liberalen die in West-Vlaanderen niet meer herkozen werd tot Kamerlid is gered geworden door de C.V.P. !

Dit gebeurde nadat de Christelijke Volkspartij en de Liberalen een overeenkomst op « Nationaal vlak » gesloten hadden. Aldus wordt Hilaire voorgesteld op de globale lijst van de C.V.P. die door deze partij voorgesteld wordt in de provincie West-Vlaanderen met het oog op de verkiezing van provinciale senatoren. Deze overeenkomst werd naar verluid ook bekrachtigd door de West-Vlaamse afgevaardigden van de C.V.P. maar naar het schijnt is er in deze provincie heel wat protest opgegaan van Katolieke zijde. Inderdaad, er is niet veel nodig om hier met handen en voeten te voelen dat de brave C.V.P.-kiezers weer eens bij de bok werden gedaan. Zij dachten reeds dat de goddeloze Lahaye gekelderd was en nu wordt hij opgevist door hun eigen partij ! Schone gebruiken daar in West-Vlaanderen.

PROTEST VLAAMSE ACADEMICI

Het verbond van Vlaamse Academici heeft geprotesteerd tegen de benadeling van de Vlaamse afgestudeerden in het « Belgisch Instituut ter Bevordering van het Wetenschappelijk Onderzoek Overzee » dat werd opgericht ter benuttiging van onze tropisch gespecialiseerde wetenschappelijke deskundigen. In de raad van beheer zetelen elf franstaligen tegenover 1 nederlandstalige. Bij het dagelijks bestuur heeft men een franstalige sekretaris generaal en een franstalige direkteur. Het verbond heeft geeist dat hier rechtsherstel zou geschieden door in het dagelijks bestuur uitsluitend Nederlandtaligen min een te benoemen. Wacht tot de nieuwe Kamer bijeenkomt jongens, dan zullen uw woorden niet meer in het luchtledige klinken, want dan zal er op tafel geklopt worden door vijf man van de Volksunie. Dan zullen wij ze voor de feiten zetten !

DE TUNNEL

Wij hebben er in verschillende reportages reeds op gewezen en wij hebben dat trouwens ook gedaan in een onzer Antwerpse verkiezingsuitgaven over de noodzakelijkheid van een tweede oeververbinding te Antwerpen. Weet gij argeloze lezer hoe ver men daar reeds mee gevorderd is ?. Nee horen wij U fluisteren. Welaan lees dan het geen het Handelsblad van Antwerpen daarover op sarkastische toon weet te melden :

Het kabinet van het Antwerps provinciaal bestuur heeft ons tijdens de paasdagen een doodnuchter communique laten geworden, waarvan de tekst luidt als volgt :

« De technische Subkommissie, belast met het onderzoek naar de verschillende mogelijke oplossingen voor het verwezenlijken van een tweede Scheldeoeververbinding te Antwerpen, vergaderde op woensdag 29 maart, onder het voorzitterschap van de hh. R. Declerck, goeverneur van de provincie Antwerpen en G. Willems, sekretaris-generaal van het Ministerie van Openbare Werken. O.m. werden besproken : welk type van brug zou kunnen weerhouden worden, de voor- en nadelen van de zinkmetode bij het bouwen van een tunnel en de problemen gesteld door de aanleg van een spoorverbinding.

De besprekingen zijn zover gevorderd, dat thans een algemeen verslag kan worden opgemaakt dat over weken aan de hoofdkommissie zal worden voorgelegd welke een definitief advies moet uitbrengen. »

EUREKA

En het Handelsblad vervolgt :

Wij roepen luid : Eureka, nu zijn we op de goeie weg ! Nog slechts een paar weekjes geduld, medeburgers, en de subkommissie kan advies uitbrengen aan de hoofdkommissie voor definitief advies. Iedereen te lande zal diep ontroerd zijn door de ernst en de (voorzichtige) haast waarmee in deze voor Antwerpen en het Waasland zo belangrijke kwestie te werk is gegaan. In het voorjaar van 1958 werd die kommissie plechtig geïnstalleerd en met een beetje geluk kunnen wij haar advies reeds over een paar maanden tegemoet zien. Denk eens aan !

Het is waar dat de Amerikanen hun eerste atoombom in enkele maanden in elkaar hebben geknutseld en dat de Russen geen drie jaar hebben nodig gehad om hun eerste spoetnik op punt te stellen, maar de problemen die daarbij hoefden opgelost te worden, verzonken natuurlijk in het niet, vergeleken bij die van een hangbrug over of een zinkstukken tunnel onder onze machtige prachtige vloed !

Wij hopen in ieder geval, dat de heren van de sub- en van de hoofdkommissie tot het roemrijke einde zullen blijven volharden.

de KNUPPEL in 't HANENKOT

DE OUDE TANTE SPREEKT !

Er wordt in Antwerpen een gazet uitgegeven waarvan niemand weet hoeveel eksemplaren haar oplage nog bereikt. Als er nog van duizendtallen sprake kan zijn, dan zullen die wel in de kleine cijfers liggen. Door spotters wordt die krant weleens die Mie-petrol of de oude tante genoemd. Ge raadt het beste lezer, het is La Metropole een van de twee franstalige dagbladen die de Sinjorenstad nog rijk is. Komisch is het dat een redakteur van deze oude tante enkele dagen geleden in zijn pen geklommen is om een artikel te plegen tegen de Volksunie.

Naast een hoop venijnigheden die La Metropole gewoon is haar Franskiljonse lezers voor te schotelen over al wat Vlaams is komt het er in het artikel op neer dat men niet zoveel aandacht hoeft te schenken aan de vooruitgang van de Volksunie en dat men deze zeker niet mag ophemelen. Ons niet daargelaten ! Als de Metropole en haar weinig talrijke lezers hun ogen niet willen opendoen voor de vingerwijzing die ontegensprekelijk in de sterke aangroei van ons kiezersaantal ligt dan moeten zij dat weten. Dat is iets waar wij ons bezwaarlijk aan kunnen ergeren. Zoals wij ons trouwens ook niet kunnen dik maken over het feit dat de oude tante binnen afzienbare tijd ten grave zal worden gedragen.

Want dat is het grote verschil : de ene gaat de andere komt, de Volksunie groeit, de Metropole sterft. Tot spijt van wie 't benijdt.

Bestel en lees...

— **Het Standpunt van de Volksunie,** door Mr. F. Van der Elst, 10 F.
— **De noodzaak van een Vlaams-nationale partij,** 20 F.
— **Kultuurautonomie voor Vlaanderen ene Wallonië,** door Mr. F. Van der Elst, 20 F.
— **De politieke partijen en de Vlaamse Beweging,** door Mr. F. Van der Elst, 10 F.
— **Veertig jaar Vlaams-Nationalisme,** 20 F.
— **Lessen uit het verleden,** 10 F.
— **Zo dacht het Vlaams-Nationalisme, zo denkt het,** 20 F.
— **Vlaamse Beweging en Vlaams Nationalisme,** door M. F. Van der Elst, 20 F.

Publikaties van de Volksunie

Bestellingen : P.C.-rekening 54 45.46, W. Jorissen, Brussel

Venster op het Buitenland

Het belangrijkste Kongolees feit in de afgelopen weken was de konferentie van Tananarive. Op deze konferentie werd definitief opgeruimd met de unitaire struktuur naar Belgisch model, om Kongo op federale bazis herin te richten. Maar het schijnt wel alsof boven deze konferentie in grote letters stond geschreven : te laat ! Inderdaad, de ontbinding van de unitaire ex-Belgische Kongo schijnt reeds zo ver gevorderd, dat ook het radikaal herstellen van de fouten der R.T.K.-Brussel geen baat meer blijkt te kunnen brengen.

De jonge republiek is de speelbal geworden van de internationale politiek. En geen enkele verandering van formule stelt de (onervaren) Kongolese leiders in staat, het heft weer stevig in handen te krijgen.

Ondertussen wordt de taak van de UNO met de dag lastiger. Te Leopoldstad krijgt men de stuipen als men hoort spreken over Dayal of over Indische troepenversterkingen. Te E'stad droomt men er nog steeds van, met de Gizenga-aanhangers ook de blauwe helmen aan de deur te gooien. En Hammarskjöld tracht vergeefs, de nodige gelden bijeen te krijgen om de inmiddels reeds astronomische onkostennota van de UNO bijeen te krijgen.

Binnen een paar maand viert Kongo de eerste verjaardag van zijn onafhankelijkheid. Maar een oplossing voor het Kongolees probleem schijnt momenteel onmogelijker dan ooit.

In Noord-Afrika zijn de zaken volop in beweging. Alhoewel het er de schijn van heeft dat de besprekingen tussen De Gaulle en het F.L.N. zeer moeilijk op dreef zullen komen (gaat Evian al dan niet door ?), toch is er thans aan de uiteindelijke afloop niet de minste twijfel meer. Het staat zo ongeveer wel vast dat 1961 het einde zal zien van het zevenjarig Algerijns konflikt en dat dit einde — hoe dan ook — een overwinning der Algerijnse nationalisten zal zijn. De moeilijkheden van vandaag en morgen spelen daarbij praktisch geen rol en De Gaulle schijnt ze trouwens in zijn planning te hebben voorzien : in privegesprekken immers verklaarde hij, een regeling tegen herfst 1961 te verwachten.

Een deel der moeilijkheden schijnt te worden veroorzaakt door het grof spel dat Nasser momenteel in de kwestie Algerië speelt. Het is een publiek geheim dat de Egyptische president niet onverdeeld geestdriftig is over de Frans-Algerijnse onderhandelingen. Hij vreest — en misschien niet helemaal ten onrechte — dat deze besprekingen zouden leiden tot een Frans-Algerijns bondgenootschap. En een Maghreb, verbonden met Frankrijk in een « mare nostrum-pakt » zou een ernstige Noord-Afrikaanse tegenspeler van de V.A.R. kunnen worden.

In ieder geval zal het patroon in de eerstvolgende dagen weer wat duidelijker worden en met name de bedoelingen van de Franse president zullen nog deze week — waarschijnlijk weer in een radio- en TV-toespraak — nauwer omschreven worden.

In de N.A.T.O. is het niet allemaal melk en honig op dit ogenblik. In Portugal komt een sterk anti-Amerikaans ressentiment tot uiting, veroorzaakt door het feit dat de V.S. de Portugese houding in Angola hebben gelaakt. Te Lissabon grepen ernstige anti-Amerikaanse relletjes plaats. Het enig rezultaat zal wel zijn dat Portugal zich nog wat meer izoleert in de wereld.

En daarmee is alle Afrikaans nieuws nog niet gezegd : Zuid-Afrika heeft de deur dichtgeslagen op de konferentie van het Britse Gemenebest. De Unie zal waarschijnlijk minder hinder daarvan ondervinden dan het Gemenebest zelve, dat ernstig in zijn bestaansreden aangetast wordt door dit heengaan.

De nieuwe Braziliaanse president die op 31 januari aan de matht kwam, had tijdens zijn verkiezingskampanje beloofd de bezem te zullen hanteren om de korruptie het land uit te vegen. Quadros schijnt woord te zullen houden. Enkele hogere ambtenaren, w.o. een paar goeverneurs, werden achter de tralies gestopt en de strijd tegen de nationale gesel nr 1, de smokkelhandel, wordt definitief aangepakt. Zo wist de Braziliaanse zeemacht de hand te leggen op een schip dat een twintigtal Amerikaanse wagens en een reusachtige partij sigaretten en whisky ergens aan de kust ging afzetten. Ook in Zuid-Aferika verliest het leven stilaan alle charme van het avontuur. En sinds de Santa-Maria schijnt er een vloek te liggen op schepen met bestemming de monding van de Amazone...

4-4-61

Doorplakken maar deze nacht !

LAOS AAN DE BETERHAND

Gedurende de verkiezingsweken ruilde uw redakteur-buitenland tijdelijk de schrijfmachine voor de spitse pen van de pamflettist en voor de kalk- en papborstel. Voor alle zekerheid hield hij tussenin half en half een oogje in het Laotische zeil en hij vond dat het er af en toe maar beroold uitzag. Op een nachtelijke verkiezingsexpeditie werd hem zelfs door een paar leden van het papgilde gevraagd, of al dat plakwerk nog veel zin had met zo'n wereldoorlog vlak achter de kim. Toen hen de situatie tussen twee lantaarnpalen werd uitgelegd kwamen ze zelf tot de konklusie : « doorplakken maar deze nacht: het is nog niet voor morgen ».

Zoals gezegd echter : de toestand zag er af en toe meer dan beroold uit.

Prins Soevanna Foema gaf er een paar weken geleden de voorkeur aan, een reis door Europa te komen maken, liever dan gijzelaar te worden van de pro-westersen of de pro-kommunisten in zijn land. Kennedy scheen op dat ogenblik te hebben gewacht om enkele mariniers-eenheden (de klassieke Amerikaanse « brandweer ») te laten uitrukken en het hele Amerikaanse militaire apparaat in Zuid-Oost-Azië in alarmtoestand te brengen. Direkte aanleiding daartoe waren de voortdurende Russische wapenleveringen aan de Pathet Lao en vooral enkele onbekookte Chinese uitlatingen.

Een ogenblik zag het er naar uit alsof Kennedy op de oude Dulles-koers was verzeild geraakt en alsof de U.S. werkelijk een oorlog om Laos schenen te willen voeren. Wie de toestand echter wat nauwkeuriger had gevolgd, gaf er zich rekenschap van dat heel het Westers militair dispositief voor Laos zich herleidde tot hoop en al 4.000 man en dat met een dergelijke troepenmacht een herhaling van het Koreaans konflikt nauwelijks denkbaar was.

Een dergelijke vaststelling had daarenboven nog het voordeel, te leiden tot een betere kijk op de werkelijke bedoelingen van de Laos-politiek der groten. De forse verklaringen aan Russische en Amerikaanse zijde waren vooral voor binnenlands verbruik bestemd; de Chinezen bleven trouw aan hun politiek om op alle slakken zout te strooien.

Een eerste officiële aanwijzing dat het wellicht zou koelen zonder blazen kwam op verkiezingszondag : de Z.O.A.V.O., die te Bangkok vergaderde onder leiding van

Dean Rusk, gaf een kommunikee uit waarin het heette « dat men een verdere ontaarding van de toestand in Laos niet mocht dulden ».

De Russen van hun kant haastten zich om te verklaren dat de kwestie best kon geregeld worden aan de konferentietafel; door een Chinese deelneming aan een eventuele Laos-konferentie te eisen slaagden ze er in, ook bij Mao de scherpe kanten er wat van af te vijlen.

Aan Westerse zijde was het Macmillan die er voor zorgde dat men op het Witte Huis het gezicht niet hoefde te verliezen. Terwijl Engeland officieel het « harde » Amerikaanse standpunt heette te delen, wees de Britse premier Kennedy op de wankele militaire situatie in Zuid-Oost-Azië en bood hij eens te meer aan, te bemiddelen tussen Washington en Moskou. Kennedy aarzelde geen ogenblik en even later werd Gromyko op het Witte Huis ontvangen waar de toon der besprekingen zeer realistisch en hartelijk bleef.

Sindsdien is de toestand gunstig blijven evolueren. De Amerikanen deelden mee, er geen bezwaar tegen te hebben naast een Rood-Chinese afvaardiging aan de konferentietafel te gaan zitten. Van beide zijden wordt niets onverlet gelaten om in Laos zelf tot een staakt-het-vuren te komen en in de allereerste dagen mag definitief goed nieuws over de hele affaire worden verwacht.

Wanneer we nog eens uitvoerig op de kwestie Laos terugkwamen, dan is het omdat ze toelaat, voorlopig een paar belangrijke konkluzies te trekken.

Kennedy heeft in het begin van dit jaar verklaard dat Laos (net als Kongo) de toetssteen zou zijn voor de toekomstige Oost-West-verhouding. Het is dan ook een zeer verheugend verschijnsel dat de twee groten inzake Laos alles gedaan hebben om, na het bevredigen der respectieve propagandabehoeften, de zaken niet op de spits te drijven en steeds een deur voor de tegenstander open te laten.

En het is eens te meer gebleken dat sinds het begin der ambtsperiode van Kennedy de Brits-Amerikaanse verstandhouding er danig op verbeterd is. Deze Angelsaksische koördinatie, waarbij de U.S. volop kunnen profiteren van de toch altijd nog ruimere Britse ervaring ook en vooral in Azië, is één der meest hoopgevende symptomen voor een realistischer Westerse aanpak in de toekomst.

BINNENLANDSE SPIEGEL

« Il n'y avait qu'à la Volksunie qu'on pavoisait ». Aan deze woorden van de anti-Vlaamse Brusselse « Pourquoi-Pas ? » kan wellicht best de indruk worden gemeten die de Vlaams-nationale overwinning van 26 maart in alle middens heeft gemaakt.

Men verwachtte zich zowat overal aan een overwinning van de Volksunie. Dat het een dergelijke triomf zou worden, hebben echter slechts weinigen voorspeld.

Achteraf is men dan gaan uitzoeken, hoe het tot die Vlaams-nationale doorbraak is gekomen. Unaniem was men de mening toegedaan dat het immobilisme der regering Eyskens de hoofdfaktor was; de ontevredenheid in Vlaamse middens over het uitblijven van iedere redelijke oplossing voor het talenvraagstuk, voor de repressie-nasleep en de beruchte 123-sexies, voor de zetelaanpassing waren even zoveel redenen om het ditmaal eens met de Volksunie te proberen. De Waals-socialistische stakingen in december-januari bleken daarenboven tal van Vlamingen er van overtuigd te hebben, dat het met de unitaire struktuur van de Belgische staat definitief aan het mislopen is. Al deze faktoren hebben stellig de Vlaams-nationale stroming versterkt. Daarnaast echter is het niet overbodig, op een paar andere oorzaken van de overwinning der Volksunie te wijzen.

En de eerste van deze oorzaken dan is een zeer positieve : de betere organizatie van de Vlaams-nationale partij. Men heeft deze betere organizatie best kunnen meten aan de zeer efficiënte, waardige en toch krachtige verkiezingskampanje die door de Vlaams-nationalisten over heel het Vlaamse land werd gevoerd. Het feit is des te merkwaardiger omdat, om allerlei redenen, deze kampanje hoofdzakelijk arrondissementeel werd gepland en doorgevoerd. Deze plaatselijk geleide en toch over het gehele land gelijkluidende kampanje bracht meteen het bewijs van een eensgezindheid en een zin voor het essentiële die in het verleden maar al te dikwijls in het radikaal-Vlaamse kamp ontbraken. Dadelijk na de buitengewoon geslaagde verkiezingskampanje van de Volksunie komt dan de stupiede kampanje van de C.V.P. Zelden heeft men een grote partij grover flaters zien begaan dan de C.V.P. met haar beruchte « goal ». Zelden ook heeft men een grote partij haar verkiezingsstrijd zien afstemmen op een dergelijk Neanderthaler-peil. Het kan dan hoegenaamd ook geen verbazing wekken dat een groot deel der kiezers zich werkelijk vernederd heeft gevoeld bij een dergelijke onderschatting van de politieke zin van de man-in-de-straat. O.i. echter betreft het hier niet louter een psychologische fout van de C.V.P. Inderdaad, een partij die op dergelijke groteske wijze de bal misslaat, bewijst meteen dat ze de laatste bindingen met het kiezerskorps is kwijtgeraakt, dat ze ontaard is tot een louter apparaat in handen van enkele totaal volksvreemde politiekers en publiciteitsmanagers. Wie zich rekenschap geeft van het traditioneel conservatisme van de Belgische kiezer, zal zich bij de omvang der C.V.P.-nederlaag en der Volksunie-overwinning hiervan ten volle rekenschap geven.

Trouwens, enkele cijfers bewijzen beter dan wat dan ook hoe weinig men in de « grootste partij van het Vlaamse land » rekening heeft gehouden met dat, wat het kiezerskorps in werkelijkheid heeft bewogen. Is het niet tekenend dat een man als De Schrijver, een der hoofdschuldigen voor het Kongolese drama, gehandhaafd bleef als stemmentrekker. Hij heeft die taak vervuld door van zowat 7.000 voorkeurstemmen in 1958 thans terug te vallen op nauwelijks 2.000 naamstemmen. Te Antwerpen verloor de grote Vlaamse leider Van Co iets meer dan 3.000 stemmen om naast Mr. Van der Elst een zwak figuur te slaan. Te Brussel ging de zetel van de « flamingant » Lindemans verloren. Maar de Vlaminghater Versé kreeg er meer dan 15.000 voorkeurstemmen en Saintraint zelfs bijna 25.000. Dit Brusselsfranskiljons succes betaalt de C.V.P., die haar cijfers toch nog altijd in het Vlaamse land moet maken, met een klinkende afstraffing in alle Vlaamse provincies. En wanneer er in deze verkiezingen ergens van verloren stemmen sprake kon zijn, dan toch wel de stemmen van de Vlaamse « goalgetters » in de Brusselse C.V.P.

Inmiddels begint het gewone politieke leven stilaan terug op gang te komen. Ongewoon echter is de plotse ijver van de Vlaamse C.V.P.-vleugel die reeds een paar maal vergaderde en die heette te beraadslagen over de Vlaamse problematiek en het repressievraagstuk, terwijl in werkelijkheid beide vergaderingen practisch uitsluitend gewijd werden aan de 1.001 manieren om de Volksunie klein te krijgen. In afwachting echter voelen de vroede heren de Vlaams-nationale zweep over de stramme rug.

En ondertussen blijft het nog altijd afwachten wat het worden zal met de nieuwe regering. De informatie-opdracht van dhr Harmel en de besprekingen tussen de drie « grote » partijen hebben de pers weinig stof voor pronostieken gegeven.

Met Theo Lefèvre als formateur schijnt het regelrecht naar de te voorzien « combine » te gaan.

Een zaak is zeker : de volgende regering zal er een zijn, die meer dan ooit met Vlaanderen rekening moet houden. Sinon...

4-4-61

Tjeef Kaloot, Schild en Zwaard van Vlaanderen !

Lezers *schrijven* ons

Geachte Redactie,

Ik lees maar van over 6 weken regelmatig uw weekblad.

Ik ben een eenvoudig arbeider, socialist van huize uit en toch heb ik « Volksunie » gestemd deze keer om volgende redenen :

1. — De Vlaamse socialisten zijn machteloos en hun partij en mannen, zoals Rik Fayat en Thielemans laten zich volledig de les spellen door de Walen, of gij een socialist, liberaal of Ceeveepeeke zijn.

2. — Ik heb aan de lijve ondervonden vroeger in een 100 % C.V.P.-gerichte instelling hier en naderhand in een halfsocialistische onderneming te Nijvel Vlaming te zijn, zonder daarom flamingant.

3. — Maar arbeiders, zoals ik, die in « Marie Thumas ». « Ateliers de la Dyle » of « Philips » werken hebben gedaan zoals ik.

Jammer hebben wij met onze stemmen geen zetel in Leuven, maar van 1 op 5 het brengen DAT heeft nog geen enkele partij in ons Belgiekske kunnen doen !

Hoe gunstig strekt uw houding af — geen gebluf, geen geraas, geen grote stadhuiswoorden — tegenover die van de GROTE dagbladen van de drie grote schalmen met hun « Volksgazet », Het Volk », « Het Laatste Nieuws ».

Velen zijn er nog die U afschilderen als zwarte duivels, als fanatiekers en het zijn dezen, die zich juist zo hatelijk aanstellen tegenover alles waar ze menen geen schrik van te moeten hebben. Dus zij zijn de fanatiekers en de lafaards !

Dat wij steeds socialist hebben gestemd vroeger, neemt dat onze arbeiders niet kwalijk ! Ze zijn juist uitgebuit geworden en getergd.

Dit schrijf ik niet naar « De Volksgazet » maar naar U, omdat gij nog eerlijk zijt, de kleine man durft verdedigen en tenminste oprecht zegt wat gij denkt !

Legt nu de zweep erop en de volgende maal of het nu gemeente- of Parlementsverkiezingen zijn, geven wij er U nog een paar honderdduizende zwepen bij !

De farizeers er buiten en baas in ons eigen huis !

Publiceer dat gerust onder mijn beginletters, want broodroof te vrezen, daar zijn de drie groten kleur- en scheurmakers sterk in !

R.L. - Leuven.

Mijn Waarde !

Na de vreugde van de doorbraak, komt de bezinning mij als eerste plicht influisteren : feliciteer Wim Jorissen. Het is zijn jarenlange, hardnekkige inzet geweest die deze overwinning mogelijk maakte Ik weet de mening van tienduizenden uit de drukken wanneer ik zeg : op 26 maart j.l. heeft Vlaanderen helaas de regisseur nog niet voor het voetlicht gebracht, dat komt echter beslist over vier jaar, maar dan bij een nog veel grootsere vertoning !

Nieuwe scharen staan thans gereid, nu een bredere weg open ligt, om te marsjeren op Uw teken. Vlaanderen en ons Volk ten bate.

Proficiat.
Dank U.
en... nooit versagen !
Vlaanderen eerst !

F.W. - St. Truiden.

Vlaamse Vrienden,

Ik kom daarjuist in de « Volksunie » te lezen als dat men zou verschieten hoeveel dokkers en trammannen er voor de Volksunie » gestemd hebben en dat is 100 % juist. Maar dit kan ik u ook zeggen bij de « Bouwvakarbeiders » was het ditmaal ook Volksunie troef. Als bouwarbeider en overtuigd Vlaams-nationalist heb ik met vele kameraden het goede zaad mede helpen verspreiden op de versetbouwwerven en wij hebben nooit zoveel bijval gehad met de Volksunie als nu.

Waarom, er is in heel het parlement maar een man waarop de arbeiders hun vertrouwen mogen stellen geen ja-knikker een man van de daad Frans Van der Elst. En wanneer de Volksunie de Vlaamse arbeidersbelangen door dik en dun verdedigd dan zullen het de volgende maal geen 5 maar 15 zijn. De Vlaamse strijd is een sociale strijd. En nu mannen gekozenen der Volksunie er op los zonder genade.

T.K. bouwarbeider - Antwerpen.

Geachte Heer Redaktiesekretaris,

Wilt U in naam van de Volksunie eens krachtdadig protesteren tegen de gemene en hatelijke manier waarop Karel Jonckheere vanavond in zijn « Vlaamse notities » voor radio Hilversum (AVRO) kommentaar uitbracht op het sukses van de Volksunie bij de verkiezingen. Niemand kan natuurlijk dat pedant heerschap het recht betwisten zijn eigen opinie te hebben over Federalisme, maar een minimum aan objektiviteit mag men toch wel verwachten bij dat soort « beschouwingen ».

Ik spreek van protesteren, maar het is misschien voldoende het geval eens te vermelden in uw blad en er de nadruk op te leggen dat voor dat bekrompen rood ambtenaartje het belang van Vlaanderen ondergeschikt is aan het belang van « de partij ». Bij de gedachte aan zelfbestuur rijst hem immers het schrikbeeld van een overwegend katholiek bestuurd Vlaanderen voor ogen en « niet alle Vlamingen houden eraan onder de knoet van Rome te liggen, dat hebben in de loop van de geschiedenis duizenden bewezen die om die reden naar Nederland uitgeweken zijn ». Verder bracht hij nog kritiek op de taal en de uitspraak van de kandidaten van de Volksunie. Dit om U een idee te geven van het hoge peil van zijn « notities ». Ik heb alleen maar spijt dat ik er te laat bij was om het op band vast te leggen. Zou de volledige tekst ervan niet bij de AVRO te krijgen zijn ? Misschien nogal naïef dat te veronderstellen. Me dunkt dat we er toch niet met een misprijzend schouderophalen kunnen aan voorbijgaan

Met alle hoogchting.

J.B. - Schoten.

N.v.d.R. — Wij zouden ons toch niet te zeer opwinden over de pietluttige Jonkheere die wel meer paljasserijen voor de radio komt verkopen en die toch altijd hardleers blijft zoals iemand die tegen wit zwart zegt. De geluidsband moet zeker nog te krijgen zijn bij de A.V.R.O. want die dient steeds een tijd bij gehouden te worden.

Bouw met ons de droom van uw leven !
Een heerlijk landhuis in een omgeving door Uzelf gekozen
— onze prijzen buiten konkurrentie
— een zeer degelijke konstruktie
— snelle en perfekte afwerking
— een harmonisch geheel

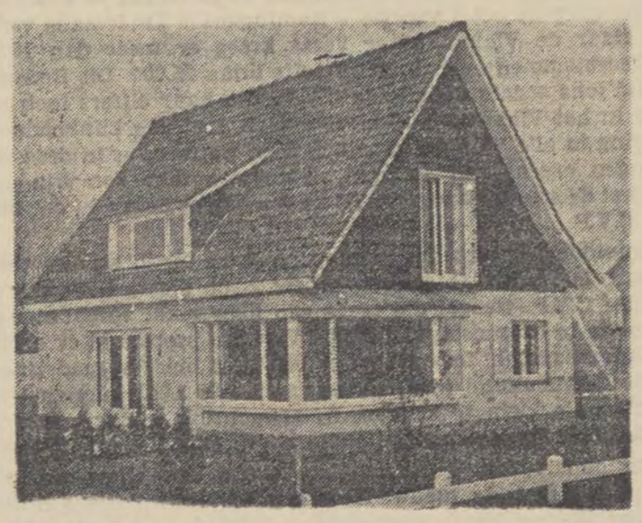

Voor alle inlichtingen :

ROLUS & VAN DER PAAL p.v.ba.
en ONS LANDHUIS p.v.b.a.
LANGE GASTHUISSTRAAT 16, ANTWERPEN, TEL. 33 85 65

Desgewenst bezoeken wij U graag thuis.
Breng een bezoek aan onze bouwwerven !
Burelen 9-12 h. - 14-18 h. - ook zaterdag

EEN GOUDEN RAAD

« Het Boerenfront », orgaan van de landbouworganisatie met dezelfde naam, dat wekenlang de Volksuniepropaganda ondersteunde en dus recht op spreken heeft geeft ons op het einde van zijn artikel over « De Verkiezingen » volgende raad :

« Aan de Volksunie menen wij gerechtigd te zijn een raad te mogen geven en deze raad luidt : Niet op hun louweren rusten. De beweging uitbouwen, door een flinke organisatie in het leven te roepen en door een doelmatige werking het vertrouwen, dat door bijna 180.000 Vlamingen in haar gesteld werd, waardig te blijven en nog te versterken, want daar komt het op aan.

Haar werking moet vooral gaan naar die streken waar tot nog toe geen gekozenen zijn. De mensen die in West-Vlaanderen, Limburg in de arrondissementen Mechelen, Turnhout, Leuven, zich achter deze jonge beweging geschaard hebben moeten ondervinden dat zij niet aan hun lot worden overgelaten, maar dat hun stem, die zij met overtuiging aan de Volksunie hebben gegeven, de grondsteen zal worden van een verdere uitbreiding vooral in deze gewesten. Aan hen vooral dient aandacht geschonken te worden, want na deze verkiezingen komen er nog.....»

DE GROTE INVLOED VAN DE ZELFSTANDIGEN

Zo luidt de titel van het hoofdartikel van « Het sociaal Verweer » van vrijdag 31 maart ll. Als ondertitels lazen we : Zij volgden de ordewoorden van het A.V.Z.A. en stemden : op naam. Voor nieuwe zelfstandige mannen. Voor een nieuwe politiek. Voor ons vernieuwingsprogramma.

Betreffende de Volksunie schrijft dit middenstandsweekblad, orgaan van het « Algemeen Verbond van de Zelfstandige Arbeid » (A.V.Z.A.) wat volgt :

« En alles wel beschouwd is het wel de Volksunie die als de grote overwinnaar uit de verkiezingen treedt, namelijk wat het aantal veroverde zetels aangaat. Het is ook deze partij die het volledig vernieuwingsprogram van het A.V.Z.A. heeft onderschreven. Wij zullen thans zien wat zij ten voordele van de zelfstandigen zal verrichten en in hoeverre zij haar beloften getrouw zal zijn.
Wij blijven waakzaam toekijken.... »

Voor belangstellende lezers : het sekretariaat van « Het sociaal Verweer » is gevestigd : de Smet de Naeyerlaan 255 Brussel.

NAGELS met KOPPEN

Dank zij de onbaatzuchtige verzuchtingen van toningin Elisabeth hebben wij de laatste tijd iets meer gehoord over amnestie in... Spanje. Goed, wij nemen dat aan. Spanje staat in de aktualiteit : Real Madrid won de voetbal-wereldbeker en zelfs onze koning lijdt aan Spaanse griep.

Waarom vernemen wij echter ook niet wat meer over HOF-felijke aandacht voor amnestie in eigen land ? De meeste oorzaken zult U wel kennen, zonder dat men ze tottreurens-toe moet herhalen. Maar hebt U ook reeds eens nagedacht over het volgende ? Wanneer men amnestie vraagt voor vele van onze Vlaamse families, die op een min - of - meer - recht - of - onrechtvaardige wijze door de repressie getroffen werden, dan moeten zij die amnestie VRAGEN, ook zelfs amnestie VERLENEN aan hun vroegere tegenstrevers. De amnestie moet wederzijds werken !

Nog al te dikwijls hoort men door veel verbitterden zeggen : « bij die beenhouwer wil ik geen vlees kopen, want na de oorlog stond hij te lachen toen ze mijn meubelen stuk sloegen » - of « die bakker krijgt geen cent meer van mij, want zijn dochter heeft met een Canadees gevrijd ! »

Probeer liever vlees en brood te kopen daar, waar het U lekker smaakt, en niet daar, waar de winkelier al dan niet wit, zwart of appelblauwzeegroen is geweest.

Dat zal veel wrok uit de wereld helpen, en IEDEREEN (laat ons hopen) met amnestie verzoenen.

HET HANDELSBLAD

HET ONTHOUDEN WAARD

Het Handelsblad knoopt enkele beschouwingen vast aan hetgeen de voorzitter van de B.S.P. verleden week heeft gezegd in verband met de zetelaanpassing. Het Handelsblad schrijft wat volgt :

In de verklaring die de socialistische partijvoorzitter Leo Collard vorige vrijdag heeft afgelegd, steken zeer zeker een aantal punten die het onthouden waard zijn. Vooreerst is er zijn instemming met de zetelaanpassing. Zoals men weet zijn nagenoeg een half miljoen Vlaamse kiezers momenteel in feite niet in het parlement vertegenwoordigd omdat, op basis van het aantal parlementszetels die ieder arrondissement mag betrekken, er krachtens de demografische evolutie in de meeste van die Vlaamse arrondissementen gevoelig meer stemmen beschikbaar zijn voor een zetel dan in de meeste Waalse arrondissementen, waar het bevolkingscijfer ofwel « bevroren » blijft ofwel achteruitloopt.

Die zetelaanpassing had tijdens de vorige legislatuur al hoeven te geschieden, maar zij werd verhinderd, enerzijds door haar ongelukkige koppeling aan het kieswethervormingsontwerp van de liberalen, anderzijds door een krachtig Waals verzet. De recente verklaring van Collard kan erop wijzen, dat het socialistisch partijbestuur bereid is zijn gezag in de weegschaal te werpen om de Vlamingen recht te doen wedervaren. Een dubbelzinnig punt blijft terzake nog de kwestie van de paritaire senaat, die door de B.S.P. voorgestaan wordt. Die paritaire senaat kan door Vlaanderen onder geen enkele voorwaarde aanvaard worden, vermits daardoor alle voordelen zouden worden teniet gedaan die eventueel uit een billijker zetelverdeling tussen de Vlaamse en Waalse arrondissementen zouden voortvloeien. Alleszins is het zo, dat de kwestie van de paritaire Senaat niet door de huidige legislatuur kan worden opgelost, vermits daartoe een grondwetsherziening nodig is, en daartoe is de pasgekozen wetgevende vergadering niet gemachtigd.

HET LAATSTE NIEUWS

DE MOGELIJKHEDEN

Er is de jongste dagen heel wat inkt gevloeid over de vorming van een nieuwe regering. Het Laatste Nieuws bracht hierin op 4 april zijn steentje bij als volgt :

In ieder geval is geen oplossing mogelijk zonder beslissingen van politieke aard.

Van socialistische zijde heeft men zich beslist uitgesproken voor een bondgenootschap van de socialisten met de C.V.P. op grondslag van het socialistisch kiesprogramma. Daardoor wordt voor het ogenblik ook een nationale regering uitgesloten en blijft er dus naast het socialistisch voorstel alleen de mogelijkheid van een regering van de C.V.P. met de liberalen.

Of deze laatste voldoende veerkracht en samenhorigheid zou hebben om aan een onverbiddelijke socialistische oppositie te weerstaan, valt te bezien.

Anderzijds ware het nogal verwonderlijk de C.V.P. het socialistisch « Diktat » gladweg te zien aanvaarden, namelijk het programma waarmee de socialistische partij aan de kiesstrijd heeft deelgenomen.

Schijnbaar zullen de onderhandelingen een dood punt bereikt hebben. In werkelijkheid zal het doek opgaan voor het tweede bedrijf tijdens hetwelk een uitweg moet gevonden worden.

DE STANDAARD

NIET DOOR VREEMDEN...

De Standaard van dinsdag 4 april schreef het volgende over de Vlaams-Waalse verhoudingen :

Maar het probleem reikt veel verder. De Vlamingen willen niet langer bestuurd worden door personen die tot een andere volksgemeenschap behoren. Dat is de kern van de zaak. Alle Vlaamse aangelegenheden moeten onder Vlaamse verantwoordelijkheid komen. Daarom moet de rijksadministratie worden gesplitst. Daarom moet het bedrijfsleven worden vernederlandst. In alle funkties die de ekonomie, de sociale zaken, de kultuur, de politiek in Vlaanderen beheersen, moeten Vlamingen komen. Het is voor ons vernederend dat er in alle Belgische top-organen steeds maar Frans gesproken wordt en dat niet-Vlamingen, die zeer dikwijls een uitgesproken antipatie hebben voor het Vlaamse land, onze belangen diemen te « behartigen ». Het is vernederend dat er steeds opnieuw moet worden geijverd voor de benoeming van Vlamingen op hogere funkties en dat elke benoeming wordt uitgelegd als een gebaar van « goede wil » waarvoor de Vlamingen dankbaar moeten zijn.

Wil België niet naar een scherpe krisis evolueren, die gevoed wordt door deze grieven, dan moet er ditmaal, nu het volkse bewustzijn in Vlaanderen (en ook in het Waalse land) steeds scherper wordt, van regeringswege worden overgegaan tot een zeer diepgaand onderzoek van de ware oorzaken van de onrust en moet er, eveneens van regeringswege, onmiddellijk worden gezorgd voor de totstandkoming van een nieuwe modus vivendi tussen beide volksgemeenschappen.

GAZET VAN ANTWERPEN

ERGERLIJK

De Gazet van Antwerpen schrijft over de mogelijke regeringsmogelijkheden dat de Liberalen niet te veeleisend meer mogen zijn in de toekomst. Als wij ons niet vergissen hebben wij dat liedje reeds meer gehoord. In ieder geval hier gaat het nog maar eens :

Als de liberalen de vorige koalitie willen voortzetten, dan zou er van hen nog een andere tegemoetkoming mogen vereist worden. Het is niet aan te nemen, dat deze kleine partij met minder dan een vierde van het aantal parlementszetels van de C.V.P. nog even veel departementen zou beheren als de C.V.P. zelf.

Het feit is op zichzelf al ergerlijk maar bovendien ontaardt het ministerie dat een liberaal wordt toevertrouwd nogal licht tot een partijpolitieke dienst voor arbeidsbemiddeling. De liberalen zouden de waarheid niet veel geweld aandoen moesten zij een verkiezingskampanje voeren onder het motto : de meest direkte weg naar de baan die u past leidt over de Liberale Partij.

In arrondissementen met liberale invloed wordt dit motto reeds rondgefluisterd. De C.V.P. moet er nu precies niet toe bijdragen, dat het tot een slogan uitgroeit.

Het verlenen aan de liberalen van zoveel machtsposities in de regering heeft ook een ongezonde versterking van de konservatieve, anti-sociale tendenzen voor gevolg.

Werf abonnenten !

WIE DICHT MEE ?

Uw aller Ernest loopt zo met het idee in het achterhoofd dat de verkiezingsstrijd en de uitslag der verkiezingen hard moeten gewerkt hebben op de verbeelding van alle dichteren en dichteressen in Vlaanderen. Hij is er dan ook vast van overtuigd dat, na een wekenlange rust, rijmend Vlaanderen geestdriftig terug de pen zal grijpen om de bast- en snodaards hard aan het vel te zitten.

De eerste post-electorale opgave zal — hoe kan het ook anders ? — een zeer sportieve zijn. Alle (s)limmericks worden uitgenodigd om, op het onuitputtelijk thema « goal », een vijfde versregel te vinden voor :

« Zij » maakten een spel van het kiezen.
Wie voetbalt, kan echter verliezen.
Geen Théo-logie
of geen penalty
.....

Voor de beste inzending een Heideland-pocket. En zoals steeds : inzendingen voor donderdag a.s. per adres de redaktie aan

uw dienstwillige Ernest.

PERSSPIEGEL

Wij hebben het nuttig geoordeeld onze lezers een meer uitvoerig overzicht te geven van de kommentaar die in de pers gewijd werd aan de verkiezingen en meer bepaald aan de overwinning van de Volksunie. Uit deze kommentaar blijkt ten overvloede de juistheid van onze stelling: de vooruitgang van de Volksunie brengt de Vlaamse problemen op het voorplan en verplicht de andere partijen er rekening mee te houden

DE FRANSTALIGE PERS

LA LIBRE BELGIQUE

(31-3-1961)

» De groei van de Volksunie heeft bij de Vlaamse C.V.P.-ers een onbehaaglijk gevoel en een verrassing gewekt. Een slechte luim eveneens zoals men merkt aan de toon van de Vlaamse pers. De groep van de Vlaamse C.V.P.-parlementairen heeft daaron onmiddellijk gereageerd; reeds woensdagmorgen... vergaderden ze om aan een commissie de uitwerking toe te vertrouwen van een « urgentieprogramma ».

» In het Vlaamse landsgedeelte hadden de mistevredenen, die hun misnoegdheid t.o.v. de C.V.P. wilden uiten niet dezelfde keuze... Bleef dus de Volksunie, die nieuwe mensen voorstelde,. strijdlustig en dikwijls jong, juist het tegenovergestelde van de C.V.P. kandidaten...

» Laten we opmerken dat de Vlaamse nationalistische partij een hevige campagne voerde tegen de socialisten, die ervan beschuldigd werden de zetelanpassing te hebben gekelderd en de anti-Vlaamse drijverijen van André Renard goed te keuren ».

(1/2-4-1961)

« De drukking van de Volksunie op de Vlaamse C.V.P. wordt nu duidelijk; ze heeft, gezien het beoogde doel, de vorm van afdreiging aangenomen. De Volksunie eist vlakaf prcries of ze vertegenwoordigt het hele Vlaamse land, de splitsing van het Ministerie van Openbaar Onderwijs, vervolgens culturele en enconomische hervormingen, en nadat een begin is gemaakt met de splitsing der instellingen, wil ze de scheiding van het land... De Volksunie schreeuwt hard, omdat ze vijf gekozenen heeft, bedreigt de Vlaamse rechtervleugel en begint chantage te plegen ».

LE SOIR

(28-3-1961)

« We schreven hoger dat een van de grote verrassingen van de verkiezingen de werkelijke vooruitgang van de Vlaamse extremisten is. Hoe is dit te verklaren ? Misschien hebben sommige lagen van de Vlaamse bevolking . niet enkel gereageerd op de stakingsbeWegingen die men hen opdrong, maar ook op de federalistische stroming die in Wallonië tot uiting kwam. Als dit zou bevestigd worden, zou dit een verschijnsel zijn dat niet te verwaarlozen konsekwenties zou meebrengen in verband met de eenheid van het land. De Vlaamse federalisten en de Waalse federalistn zouden wel eens toenadering kunnen zoeken ».

» Wat er ook van zij, het is mogelijk dat de Vlaamse C.V.P.-ers radikaler posities zullen innemen in de hoop de stemmen te herwinnen die naar de Volksunie gingen... Dat zou heel logisch zijn op het sterke politieke en verkiezingsplan ».

(31-3-1961)

« Men acht het uitgesloten dat de C.V.P. zich zou laten verleiden tot een opbodpolitiek met de Volksunie, maar het komt er op aan, meent men, van bij voorrang de problemen op te lossen in verband met de Vlaams-Waalse verhoudingen ».

NEDERLANDSTALIGE PERS

HET LAATSTE NIEUWS

27-3-61

In verhouding is de vooruitgang van de Volksunie aanzienlijk in de provincies Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen

De vooruitgang van de Volksunie, hoe betrekkelijk ook, kan niet uit het oog verloren worden.

(28-3-61)

De vooruitgang van de Volksunie kan eveneens niet achteloos voorbijgegaan worden. De moeilijkheden inzake talentelling werden verdaagd en ontweken. Bijaldien men in het Brusselse enig kiesvoordeel kan hebben met overdreven vrijheidsleuzen en in de Vlaamse gewesten met vage begrippen over zelfbestuur, kan men niet uit het oog verliezen dat de tegenstellingen scherper worden, terwijl het meer dan tijd is een billijk bestand op taalgebied te verwezenlijken.

Even kies is het vraagstuk van de aanpassing der zetels in Kamer en Senaat op grond van het bevolkingscijfer. Ook hier zal men moeten afrekenen met tegenovergestelde gevoeligheden.

29-3-61

De uitslag van de Volksunie heeft velen verrast. Eens te meer is gebleken hoe men te Brussel weinig afweet en weinig aandacht schenkt aan wat zich elders in het land voordoet. Terwijl men te Brussel kiesvoordelen zocht met verouderde leuzen die onhoudbaar zijn, verschijnt de h. Deconinck van de Volksunie aan de poorten der hoofdstad in gezelschap van vier andere gekozenen. Hun aanwezigheid in de Kamer zal bij de behnadeling van de taalvraagstukken opgemerkt worden. Het ware beter geweest voor het land indien de billijke oplossingen, die voor de hand liggen inzake taalgrens en Vlaamse en Waalse culturele en economische ontwikkeling, te gelegener tijd waren goedgekeurd geworden door het parlement.

DE STANDAARD

(28-3-61)

DE AFSTRAFFING

Men dient de nodige besluiten te trekken uit de verschuiving die zich in het Vlaamse land ten nadele van de unitaire C.V.P. en ten voordele van de nationalistische partij heeft voorgedaan. Het is thans vrijwel zeker dat de groep van de Vlaamse nationalisten opnieuw een bestendige faktor gat worden in het Parlement. Dit betekent vooreerst dat de C.V.P. alle hoop op de verovering van de volsrekte meerderheid kan laten varen. Het betekent dat de nationalistische faktor voortaan een rechtstreekse invloed gaat uitoefenen op de Vlaamse leden van de rechterzijde.

En verder :

En voor de C.V.P. is het raadzaam dat zij zich bezint over de gevolgen van haar immobilisme. De partij die nog steeds overwegend op het Vlaamse kiezerskorps steunt, moet een einde maken aan haar eeuwig aarzelen en bangelijk stilstaan.

Komen er geen reorganizatie in de partij en geen radikale aanpak van de Vlaamse problemen, dan zal de C.V.P. langzaam maar zeker door de nationalistische partij verder aangevreten worden. Van het nieuwe vertrek dat de C.V.P. thans neemt, hangt haar toekomst in Vlaanderen af.

(30-3-61)

De C.V.P.-parlementsleden van het Vlaamse land zijn gisteren, voor de eerste maal sedert de verkiezingen, in het Paleis der Natie bijeengekomen om van gedachten te wisselen over de politieke toestand.

De diskussie verliep zeer vlot. Eenieder scheen erover akkoord dat er een kordater politiek moet worden gevolgd op Vlaams gebied. Talrijke leden verklaarden dat het uitblijven van de zetelaanpassing, van de herziening van artikel 123-sexies, van een taalregeling voor de Brusselse agglomeratie mede aan de basis ligt van de elektorale achteruitgang. Die bekentenis duidt blijkbaar op een gunstige kenering en op het begin van een gewetensonderzoek.

Naar wij vernamen zal het kontaktkomitee van de Vlaamse C.V.P.-parlementsleden een werkdokument opstellen waarin op konkrete wijze een Vlaams urgentieprogramma geformuleerd wordt Het komitee zou dit dokument niet alleen voorleggen aan de formateur, maar — zo verzekert men ons — tevens mededelen dat de Vlaamse parlementsleden geen enkele regering zullen steunen die dit programma niet in haar Verklaring voor de Kamers opneemt.

Voor de eerste maal in de geschiedenis van het land zal dus een Vlaamse C.V.P.-delegatie, als dusdanig, met een kabinetsformateur onderhandelen.

Als resultaat van de elektorale afstraffing lijkt het ons niet zo kwaad. De heren hebben het klappen van de zweep gehoord...

(29-3-61)

Als eerste voorwaarde tot regeringsdeelneming (van de C.V.P. n.v.d.r) eist « De Standaard » waarborgen op Vlaams gebied.

Van biezonder belang lijkt het ons dat de C.V.P. een zeer klare houding zou aannemen inzake de Vlaams-Waalse verhoudingen. Het konflikt dat zo bruusk losgebarsten is n.a.v. de stakingen, is verre van bijgelegd. De versterking van het Vlaams nationalisme is een teken aan de wand, dat eerste-minister Eyskens onmiddellijk op zijn volle waarde geschat heeft. Zou de C.V.P.-leiding er blind voor blijven ?

In het officieel orgaan van de C.V.P. waar steeds dezelfde personen uit de onmiddellijke omgeving van de h Lefèvre de toon aangeven en aldus verkeerdelijk de indruk wekken dat hun opinie die van de ganse C.V.P. is, lezen wij dat voornamelijk reaktionaire stemmen naar de Volksunie gingen. Dat is een onjuiste interpretatie. De Vlamingen die nationalistisch stemden, deden zulks niet omdat de C.V.P. te progressistisch zou zijn, maar omdat de partij niet radikaal Vlaams is en haar Vlaamse vertegenwoordigers onvoldoende armslag biedt.

De C.V.P. moet tijdens de besprekingen over de samenstelling van de regering in de eerste plaats rekening houden met de Vlamingen die de grote meerderheid van haar kiezers uitmaken. De Vlaamse kamerleden van de C.V.P die vandaag in het Parlement vergaderden, moeten de partijleiding op haar plicht wijzen. De versteviging van het nationalistisch element in de Kamer zal een weerslag hebben op de houding van de Vlamingen in de andere partijen.

GAZET VAN ANTWERPEN

(31-3-1961)

Er hoeft niet te worden ontkend dat de achteruitgang van de C.V.P. alsmede de sprong gemaakt door de Volksunie als een waarschuwingsbel hebben beklonken. De Vlaamse C.V.P.-parlementairen kwamen samen en stelden een eisenprogramma op dat rechtstreeks aan de regeringsformateur zal overhandigd worden. Het al dan niet anvaarden ervan zal de steun of het ontzeggen van steun aan de nieuwe regering met zich brengen. Het is sterke taal maar het is noodzakelijke taal.

Welke regering er ook tot stand zal komen, zij zal ernstig met de Vlaamse problematiek dienen rekening te houden. Wij hopen dat de Vlaamse vertegenwoordigers, niet enkel in de C.V.P. maar ook in de liberale en in de socialistische partij, zich over heel deze zaak ernstig zullen bezinnen.

(1-2 april 1961)

Zolang de Volksunie er moeizaam in slaagde een enkele vertegenwoordiger in de Kamer te hebben, telde zij staatkundig gesproken niet mee. Thans is deze partij een nieuwe faktor op het parlementair politieke vlak en de C.V.P. is, willens nillens, verplicht er rekening mee te houden.

De schrijver gaf dan aan de C.V.P. de raad :

Het snel verwezenlijken van de voornaamste Vlaamse programmapunten blijft intussen de zekerste weg om de eenheid onder de katolieke Vlamingen te herstellen.

De Christelijke Volkspartij die nu als het ware een alibi heeft in een « extremistische » kleine partij die ook de anti-Vlaamse machten verontrust, moet er voor zosgen dat Vlaamse verwezenlijkingen niet telkens op de lange baan worden geschoven onder voorwendsel dat het om valse problemen gaat en dat er « dringender » vraagstukken op te lossen zijn. Dit geldt ook voor de repressie-miserie die men nu eens voor goed zou moeten likwideren. Een verstandige regering pakt de onaangename kwesties in het begin van een legislatuur aan en niet wanneer reeds nieuwe verkiezingen hun schaduw vooruitwerpen. Dat men daarop bedacht weze.

DE NIEUWE GIDS

(1-2 april 1961)

Dit officieuse C.V.P.-orgaan raakt zijn wrevel over de verkiezingsuitslag niet kwijt en is blijkbaar ook niet te spreken over de conclusies die bepaalde kranten en politici daaruit trekken.

Er zijn er die zelfs zouden willen dat men zou beginnen met het vraagstuk van de structuur van de Staat. Ja, waarom niet, terwijl men toch aan het eisen is, er op staan dat de komende Eerste-minister een federalistische formule op zak zou hebben en aan alle betwistingen tussen Vlamingen en Walen onmiddellijk 'n eind maken ?

OUDENAARDE wint nog ondanks laag percent

Overwegingen na de verkiezingen.

De pers is eenparig akkoord om te verklaren dat de Volksunie in Vlaanderen niet alleen de grote verrassing maar ook de grote overwinnaar is in de laatste verkiezingen.

Nochtans zijn sommigen teleurgesteld over de cijfers in het arrondissement Oudenaarde-Ronse.

Inderdaad — de V.U. behaalde hier het laagste procent van Oost-Vlaanderen al werd er een winst geboekt van 1,7 % tot 2,4 %.

Hierbij moet men zich niet laten afschrikken maar vergelijken met Kortrijk en Brussel waar de V.U. 2.5 % behaalde en dat de provincie Brabant over zijn geheel genomen 2,3 % bekwam. Als we deze cijfers vergelijken met de vooroorlogse cijfers dan moet ons niets verontrusten — integendeel — behalen we zelfs het dichtst de vooroorlogse percenten.

DE TAAL DER CIJFERS

De onbetwistbare winnaar in het arrondissement Oudenaarde-Ronse is de Volksunie — niet alleen wat de winst procentswijze betreft (0,7) maar zelfs in absolute cijfers.

De liberalen wonnen 215 stemmen.

De socialisten wonnen 433 stemmen.

De Volksunie won 471 stemmen.

terwijl er 344 blancostemmers meer waren dan vroeger.

De C.V.P. leed een verlies van 3.023 stemmen.

Als we dat vergelijken met 1950 dan is dat nog altijd 453 stemmen minder.

De communisten haalden 729 stemmen (vorige keer niet opgekomen).

OPTIMISME GEWETTIGD

Het startcijfer onder de concentratie was 790.

Nadien is hier nooit een stem verloren maar werd het vertrouwen elke keer versterkt — alhoewel de Volksunie in Oudenarde-Ronse een zeer speciaal geval is. (We kunnen hier moeilijk genieten van het algemeen klimaat dat over het hele land geschapen wordt). Hier moet gewerkt worden en man na man veroverd. Dit gebeurde niet in een dag en het zal niet voor morgen zijn om daar verandering in te brengen.

De grenspost staat echter veilig en we hebben alle reden om voort te doen. Er tekent zich een duidelijke nationalistische kern af.

DE VERLOREN STEMMEN

Het liedje der verloren stemmen is uitgezongen. Het spelleke dat we links zouden spelen eveneens. Dat de V.U in dit arrondissement geen noodzaak is heeft ook afgedaan. Er zal een nieuw liedje met een ander refrein moeten gedicht worden.

Het afdoend bewijs is geleverd dat:

1) links werd ingedijkt. De schoonste overwinning is dat architect Diependaele (de man van het eerste uur) als senator werd verkozen in plaats van de meest volksvreemde liberaal Ganseman

2) het is nu bewezen dat de Volksunie in dit arrondissement ook kans heeft om een gekozene te hebben — niet alleen wat de senaat betreft maar ook wat de kamers betreft

3) dat de stemmen uit dit arrondissement er nodig zijn om de twede zetel in de provincie te bekomen.

4) is het nuttig na te gaan hoe weinig mensen dit arrondissement bezit die vlaamse zorgen hebben en wat nog zal meten gedaan worden om in onze dorpen een andere geest te doen waaien De kandidat op de C.V.P. lijst die de Vlamingen moest lokken behaalde 643 stemmen (nochtans een simpatiek en zeer verdienstelijk man) Het is een overdonderend bewijs dat in dit arrondissement geen werkelijk Vlaamse manifestatie mogelijk is zonder de nationalisten uit de Volksunie.

DE TOEKOMST

Weerom is een episode voorbij. We kunnen geenszins afscheid nemen zonder een bijzonder woord van dank aan allen die ons het vertrouwen schonken en vooral naar dezen die dag en nacht in de bres stonden om de moeilijkste karweitjes op te knappen, deze die de grote finantieele steun waren of met hun kandidatuur meehielpen. De talloze openlijke propagandisten als de stille werkers achter de muren — aan allen onze oprechte dank. Het is een eensgezinde ploeg die achter Gies Cosyns de strijd verder voert naar verdere overwinningen.

Op het regeringsvlak, kunnen dat mogelijk - persoonlijk geloof ik er niets van - zorgen worden voor morgen. Maar voor het ogenblik is dat structurele probleem, stof voor de enkelen die daarvan het alfa en de omega van de politiek maken en politiek voeren onder de vorm van moties wat het gemakkelijkst is en trouwens niemand stoort.

Voor de omgeving van Theo zijn de problemen der Vlaams-Waalse verhoudingen blijkbaar nog steeds valse problemen die liefst zo vlug mogelijk van de baan moeten. De afstraffing is voor hen wellicht nog onvoldoende geweest ?

Het Vlaams-Waals probleem kristalliseert zich rondom enkele punten die reeds zolang in studie zijn dat de oplossing wel niet moeilijk meer om vinden is.

Voor ons zijn zij voorafgaande aangelegenheden die zo spoedig mogelijk van de baan moeten zijn.

Want, terwijl er zoveel in de wereld aan het gebeuren is, terwijl wij ons nog veel meer dan wij het reeds zijn bezorgd moeten maken over de verdere levensmogelijkheden van onze boeren, de modernisering van onze kleinhandel en van heel ons industrieel apparaat, zouden wij toch niet opnieuw het drama willen beleven dat onze opkomende jeugd haar tijd en gaven gaat verspelen aan echte of vermeende taal- of nationalistische grieven.

Aldus senator Breyne (A. Vanhaverbeke).

HET VOLK

(29-3-61)

Onder de hoofding « de grote problemen » vernoemt dit blad o.m :

Afdoende oplossing van het vraagstuk der Vlaams-Waalse verhouding. Dit vraagstuk is oplossingsrijp. Het is het meest dringende politieke vraagstuk van het ogenblik; te meer daar men niet kan denken aan de hervorming der instellingen of zelfs aan een oordeelkundige economische politiek zonder met de Vlaams-Waalse verhouding rekening te houden (want het vraagstuk is niet alleen cultureel, het is ook economisch). Indien men dit vraagstuk moest veronachtzamen dan gaan we in dit land naar rampspoedige tegenstellingen tegen dewelke het regime zich zeer moeilijk zal kunnen verdedigen, want de drukking zal komen van twee kanten : van Vlaanderen en van Wallonië.

DE POST

(2-4-61)

Geheel anders liggen de kaarten voor de Volksunie. Zij is in de Kamer van 1 op 5 zetels gesprongen, in de Senaat van 0 op 2 Dit is een prestatie, die alle aandacht verdient, omdat de Volksunie dit resultaat heeft behaald zonder over één persorgaan van betekenis te beschikken, terwijl de vier andere partijen in het parlement deze volledig in handen hebben. De vooruitgang van de Volksunie heeft dan ook niets met conjunctuur van het ogenblik te maken, doch is een natuurlijke groei, onweerstaanbaar gebleken, ondanks bisschoppelijke mandementen in het verleden, ondanks een onbillijke behandeling op vele andere terreinen. Hij is te danken aan het feit, dat de grote partijen de strijd voor Vlaanderens ontvoogding hebben laten vallen, omdat zij deze niet langer opportuun achtten Hoe groot deze vergissing was, is nu gebleken en zal in de toekomst nog duidelijker blijken, wanneer de Volksunie het ijzer weet te smeden en zich in de komende jaren actiever toont dan tot dusver. Zolang het Vlaamse zelfbewustzijn blijft groeien — en dat doet het — heeft de Volksunie uitstekende toekomstkansen, die zich nu voor het eerst scherp aftekenen.

P.M.

Het sekretariaat van de Volksunie dankt om de talrijke gelukwensen die na de glansrijke overwinning van 26 maart toekwamen.

—O—

Evenzeer bedankt de nationale sekretaris Wim Jorissen de propagandisten, leden en simpatisanten om de vele blijken van sympatie die hij mocht ontvangen. Hij neemt thans enkele weken rust en hoopt dat niemand het hem zal misgunnen.

Huis Magda

HOOGSTRAAT 15a en 17
ANTWERPEN

Slaapkamers – Eetkamers – Salons
T. V. – Wasmachines
Gasvuren – Kinderwagens – Stoven

25 TOT 30 % OP DE GETEKENDE PRIJZEN
OP VERTOON VAN DEZE AANKONDIGING

Kontant – Krediet

OPEN ALLE DAGEN VAN 9 TOT 20 UUR

GENT-EEKLO

Na een hardnekkige strijd zijn we in een doorbraak gelukt.

Wat sommigen niet voor mogelijk hielden is dan toch bewaarheid geworden, volgehouden werking moet zijn vruchten afwerpen, en heeft het dan ook gedaan. We moeten in de eerste plaats danken al deze die door hun inzet deze doorbraak mogelijk maakten; al onze militanten die jaar en dag zonder vermoeidheid in de eerste gelederen vochten, al onze propagandisten die met woord en daad onze idee verspreiden, al diegene die aangewakkerd door ons geloof, ook op hun beurt verspreiders werden van die zelfde geloof dat bergen verzet heeft ook ditmaal het zijne gedaan. Dat zelfde geloof in de goeie zaak, in de opgang van het Vlaamse volk zal ons dan ook verder stuwen. Zijn we nu gelukt, we zijn verre van uitgestreden de geslagen bres moet groter gemaakt geworden, de volksontrouwen van gisteren zullen er morgen nog zijn en bestreden moeten worden. Veel zal er nu afhangen van de werking onzer gekozenen en van de werking van gans ons propagandakorps. We zijn echter gerust wat beide genoemden betreft, nu meer dan ooit laat de toekomst het beste verhopen, we zijn ook gerust voor wat het de houding van onze lezers betreft, want ook deze weten dat hun beste bijdragen tot het welslagen van de inzet is het werven van abonnementen. We blikken dan ook vol vertrouwen de toekomst in, omdat we weten dat ieder van u, zeker een abonnement binnen brengen zal.

Die van Gent.

EREMBODEGEM-CENTRUM

Ook te Erembodegem werd de verkiezingscampagne duchtig gevoerd; naast 2 meetings in Terjoden werd er ook een gehouden in Erembodegem-Centrum.

Benevens de arrondissementele propaganda werden hier verschillende pamfletten gebust en talrijke plak- en kalktochten ondernomen.

Op 26 maart bengelden in de bomen op de strategische punten tientallen kaarten met daarop « Volksunie » en aan de stemlokalen zweefden de nummers 5 hoog en droog aan ballonnetjes.

Zaterdag, 8 april, vanaf 19 u. worden de ex-kandidaten, militanten en sympathisanten uitgenodigd op het GEZELLIG SAMENZIJN dat doorgaat in Café « Het Pompierke » op het Dorp.

Dr. van Leemputten beloofde aanwezig te zijn.

HASSELT

Te Hasselt vergaderde het bestuur van Hasselt-St Truiden in aanwezigheid van Wim Jorissen en Clem Colemont.

EISDEN

Te Eisden vergaderden de propagandisten van het Maasland, onder voorzitterschap van Wim Jorissen.

Het Maasland zal stelselmatig georganiseerd worden.

G EEN ZETEL WINST

in de Antwerpse agglomeratie. Met uw steun zal niemand ons deze ontfutselen.

■

In dit blad en op deze plaats adverteren wij sedert vier jaren.

■

Met ingang van 1 april hebben wij ter plaatse een zetel opgericht voor de rechtstreekse verdeling in Antwerpen en omliggende van

Dortmunder THIER-BRAU
Tönissteiner Sprudel - mineraal water
Trappistenbier van Chimay

■

Dagelijks kunnen wij deze heerlijke dranken bij U aan huis leveren dank zij :

ABCO-Antwerpen
Elisabethlaan 214,
Berchem
Telefoon 39.78.45

■

VANDAAG GEBELD,
MORGEN GEDIEND !

GENT

Op zondag 16 april in de kerk der E.P. Dominikanen jaarlijkse herdenkingsmis voor Dr. August Borms.

Nadien korte herdenking in de grote zaal Roeland. Gedenk de laatste woorden van Vlaanderens grote martelaar « mijn lichaam kunt u gevangen houden, mijn geest nooit. Dietsland. Hou zee ».
V.M.O.

Kameraden, uw werking heeft zijn vruchten afgeworpen, nu meer dan ooit schrijden we voorwaarts op de eerst betreden banen. Van uw verdere werking zal veel afhangen, onze strijd moet in nog grotere omvang plaats hebben daarom zult u het als een plicht beschouwen, meerdere militanten aan te werven. Binnen kort gaan we terug aan de slag; maak u strijdvaardig. Die van Gent.

VOORLOPIG PROGRAMMA VAN DE HULDEVIERING « FILIP DE PILLECYN 70 JAAR »

Datum : 22 april.
Uur : 19 u. 30 - zaal Roeland, Kort Kruisstraat 3.
Algemene Regie : Remi Van Duyn.
Optreden door : Remi Van Duyn met deklamatie uit werk van de auteur.
Mevrouw Lahey met zang en harp.
Jef Burm en Jef Trappeniers met kleinkunst.
Feestrede door : Gaston Durnez.
Voorzitter van de feestzitting : Dr. Remi Piryns.
Geschenk : een garve van huldeblijken van prominente Vlamingen en vrienden van de Vlamse literatuur uit vele landen.

HASSELT

Vergadering van alle Limburgse propagandisten op zaterdag 8 april e.k.
Sprekers :
Dr. Ballet;
Ir. Colemont;
Wim Jorissen.

BRUGGE

Ter ere van plakkers en militanten op vrijdag avond 14 april te 20 u. 30 in de zaal « Oberbayer », de Smet de Nayerlaan, Blankenberge, demokratisch avondmaal.

Inschrijving : de heer C. De Coninck, Groenestraat 45 te Blankenberge.

LEDEBERG

Zondag 9 april om 10 u. 30, distrikts vergadering in café « Kantientje », Merelbeke statie. Uitnodigingen volgen. Wie echter bij vergetelheid er geen ontvangen mocht verzoeken we deze berichtgeving als een uitnodiging te beschouwen.

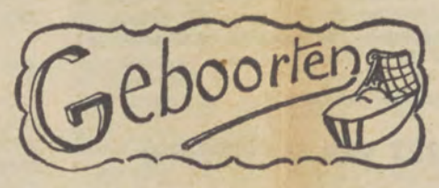

Te Gent werd op 22 maart j.l. bij de familie Klaar en Nol Detavernier-Lams een dochtertje geboren dat Ann werd gekerstend. Aan vader en moeder en aan het zusje Hilde onze hartelijkste gelukwensen.

HUWELIJKEN

Te Tongeren huwde op dinsdag 4 april onze flinke propagandist Jef Usé, juffrouw Mia Bruls. Aan de jonggehuwden onze hartelijke gelukwensen.

Te Borgerhout trad Jan Dillen zoon van ons gemeenteradslid Juul Dillen in het huwelijk met juffrouw Frieda Hoefkens.

Aan onze vriend Juul en aan het nieuwe paar onze hartelijke gelukwensen.

Huide Filip De Pillecyn

Filip De Pillecyn, « onze prins van het Vlaamse proza », wordt zeventig.

Die gebeurtenis stelt ons in de gelegenheid om hem te huldigen voor zijn werk, dat een unieke plaats inneemt in ons literair leven van de twintigste eeuw.

Filip De Pillecyn is geboren te Hamme aan de Durme. Hij is ondervoorzitter van de Vereniging van Oostvlaamse Letterkundigen, lid van het Verbond van Vlaamse Academici en Bestuurslid van Boekengilde De Clauwaert. Aldus is het plan ontstaan van een gezamenlijke hulde in zijn geboortedorp, dat ten andere een niet geringe plaats inneemt in zijn wijk.

Die hulde gaat door op ZATERDAG 6 MEI te 16 u.

FEESTZITTING

in de VLAAMSE SCHOUWBURG, Peperstraat te Hamme aan de Durme.

BERNARD KEMP

spreekt de feestrede uit, waarbij uit het werk van Filip De Pillecyn wordt voorgelezen door

Ria Scarphout

eerste prijs van het Koninklijk Conservatorium te Brussel en laureate van de Provinciale prijs van West-Vlaanderen voor de poëzie 1960.

Het Gemeentebestuur en de inrichtende Verenigingen brengen een korte huldegroet bij monde van Dr. Adolf ROSSCHAERT, Dr. Jan VERCAMMEN, Dr. Paul LEBEAU en Dr. Karel GODDEERIS.

Achilles MUSSCHE Voorzitter van de Vereniging van Vlaamse Letterkundigen, aanvaardde het voorzitterschap.

Na de zitting, te 19 u.

FEESTMAAL

in het befaamde feestlokaal van « De Gulden Schaduw », gelegen in een enig-mooi landschap te Waasmunster-Heide.

Prijs : 195 F, bediening inbegrepen, niet de drank. Wie wenst deel te nemen storte het bedrag op P.C. 890 van de Kredietbank te Leuven met vermelding « voor rekening nr. 700/13-18.667 van de Filip De Pillecyn-Hulde ».

Het komitee meent dat aan de schrijver een treffende herinnering aan deze gebeurtenis moet worden aangeboden. Aan BEELDHOUWER ALBERT POELS werd opgedragen een houten borstbeeld van Filip De Pillecyn te maken. Voor de bekostiging daarvan wordt beroep gedaan op zijn vrienden en bewonderaars, tot wie U behoort. Wij verwachten dan ook van U een storting op de reeds vermelde postcheckrekening.

De namen van de schenkers zullen worden vermeld op een perkamenten huldeadres, dat aan de schrijver zal worden aangeboden.

Advies en bemiddeling
in alle
FISCALE GESCHILLEN

Boekhouding
Sociale Wetten

★

BOREFI Fiduciaire

Omer DE RAUW
Esplanadestraat 7
AALST
Tel. 053. 221.42

Kleingoed

ONVERDACHTE AANKLAGER

Wij knippen uit « Le Soir » van 5 maart 1961 :

(Vertaling) : Het kader der reserve-officieren telt op dit ogenblik 26.346 eenheden. Behoren tot de franse taalrol : 14.137 officieren, tot de nederlandse : 12.189. Daarin zijn begrepen : 11 generaal-majoors, 471 hogere officieren en 25.875 officieren van lagere rang. Indien het effektief van lagere officieren bij benadering ongeveer gelijk is, dan is dat niet meer waar voor de twee andere kategoriën. Inderdaad : er zijn 10 generaal-majoors (franstalige) voor 1 nederlandstalige. In dezelfde orde 42 en 2 kolonels, 93 en 18 luitenant-kolonels, 196 en 120 majoors. Van de andere kant zijn er in het kader der lagere officieren respektievelijk voor de franse en de nederlandse taalrollen 2864 en 919 kapiteins-kommandanten, 982 en 273 kapiteins, 3968 en 3739 luitenanten, 6012 en 7118 onder-luitenanten.

TIJL UILENSPIEGEL AAN HET WERK

Zondagmorgen, 26 maart, stonden er op meerdere plaatsen in de Bruul, de Egmontstraat, de O.L. Vrouwstraat, de Hoogstraat... gekleurde bordjes met... viervoeters : een uil, een gans, een ezel...

En als tekst was er op aangebracht : « Ik ben een EZEL... ik kies niet voor de Volksunie ! »

DE KATHOLIEKE NORMAALSCHOOL, GANGMAAKSTER VAN DE C.V.P.

De Katholieke Normaalschool of Normalistenbond stuurde aan al zijn leden een rondschrijven waarbij de onderwijzers er toe aangezet werden hun stem uit te brengen op hun « oud-leraar », de heer Alfons Verbist.

Ons verbaast dit wel niet meer, maar dergelijke praktijken mogen o.i. wel eens aan de kaak gesteld worden.

Zelfs de onderwijzers voor de oorlog 1940-1945 gediplomeerd kregen dit rondschrijven aan !

GOED NIEUWS UIT SANCTA-MARIA TE RONSE

Een der grootste overwinningen op Vlaams gebied is de oprichting van een Vlaams Grieks-latijnse afdeling in het instituut Sancta-Maria te Ronse. Voortaan zal de vlaamssprekende bevolking ook in eigen sreek verder hun kinderen kunnen laten studeren.

Alle Vlamingen uit alle kringen die zolang gestreden hebben voor de vervlaamsing in dit fransgezind pensionaat zullen gaarne dat nieuws vernemen. Het zal er nu op aankomen te bewijzen dat die klassen leefbaar zijn en dat het bekomen resultaat de beste gevolgen zal kennen. We danken dan ook elk oprecht medewerker voor dit offensief van vervlaamsing en bijzonder de speciale afgevaardigden.

Gies Cosyns.

SOFIV

SOCIAAL FISKAAL VERWEER door ACCOUNTANT

NIEUWBOUW
AANKOOPHUIZEN
OP ONROEREND

GELD

Vanaf 3,75 %
ZONDER KOSTEN

43 Stedenbouwstraat
GANSHOREN - BRUSSEL
Vraag ons bezoek.

ZOEKERTJES

Gevraagd, dienstmeisje in Vl. Kat. gezin met kinderen. Aangename werkkring. Aanmelden of schrijven : Mollet, Turnhoutsebaan 295 - Deurne-Antwerpen.

***

Jonge Middenstander met humaniora-opleiding; reeds praktijk van alle bureelwefk, zoekt passende administratieve betrekking in Midden of Oost-Limburg (geen buitendienst). Adres bur. bl.

***

AANBOD

Een meubelfabriek uit Mechelen vraagt: een bediende; een binnenhuisarchitekt-dekorateur; verkoopspersoneel in vast verband; verkoopspersoneel alleen 's zaterdags en 's zondags; een meubelpolierder. Schrijven kantoor blad, zo mogelijk met referenties.

***

Juff. Nederlands-Frans dactylo zoekt betrekking van vertrouwen. Gemakkelijke omgangstaal, schrijven blad B.N.

***

Gevraagd vr Brussel (centrum) gezin huisbew.

Zaak biedt werkgelegenheid voor man. Schrijven bureel blad : V.V.B.

***

Lasser. Bijz. praktijk zoekt betrekking. Jong ervaren element. Schr. Bur. blad J.O.B.

***

Gevraagd : Kristelijke, vlaamsvoelende dienstmeid, voor huishoudelijk werk in kroostrijk gezin. Geniet familieleven. Goed loon. Hulp van werkvrouw. Zich wenden : Stationstraat, 4, Meulebeke.

★ School-
★ Bureel- en
★ Terrasmeubelen

Speciale modellen op aanvraag
A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN
ZONHOVEN - Tel : (011) 132.31
Bezoekt onze toonzalen

Zetelfabriek Boterberg
LEDEZIJDE-LEDE
Alleenverdeler :
Engel & Co
Eigen produktie
Uitgebreid gamma
Aan huis geleverd
Prospektus
op verzoek
TEL. (053) 225.60
Voor leden
en abonnees
Volksunie :
20 % KORTING

IN MEMORIAM

Te Gerdingen (bij Bree) overleed op de dag zelf van de verkiezingen de heer Jozef van Cleef, 85 jaar oud.

Vorige verkiezingen tijdens de schoolkwestie, was hij nog zo moedig plaats te nemen op onze provincieraadslijst. Hij was toen onze oudste kandidaat.

Onze vriend Jozef ruste zacht.
[illegible] achtbare familie betuigen wij [illegible] deelneming.

Onze leus : U dienen

Alles voor Camping
Gereedschap voor alle stielen
Regenkledij
Schoenen, botten
Legerstok
Honderden artikelen

Wat U nergens vindt, vindt U bij ons.

AMERICAN HOUSE
VLASMARKT 16 HOPLAND 51
GENT ANTWERPEN

DE VOLKSUNIE WEEKBLAD
Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE
REDAKTIE : Mr. F. Van der Elst, Hoofdredakteur, Beizegemstraat, 20, N.O.Heembeek (Brusel 12) Tel. 16.28.33
Drs Wim Jorissen, redaktiesekretaris, Beethovenstraat 16, Anderlecht - Brussel 7
Alle briefwisseling voor blad op dit adres sturen.
Dr L. Wouters en Mr De Coninck : leden
Beheer : Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1, Tel. 11.82.16.
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.
Jaarabonnement : 200 F. - Halfjaarlijks : 100 F. - Driemaandelijks : 55 F.
Steunabonnement : 500 F (Minimum). - Losse nummers : 6 F.
Abonnement buitenland : 250 F. - Per luchtpost : 600 F.
Alle stortingen voor het blad op postgiro 54.45.46, W. Jorissen, Brussel.
Verantwoordelijke uitgever : Mr F. Van der Elst, Beizegemstraat, 20, Brussel 12.

NIEUWE LENTE IN VLAANDEREN

PETER BENOIT

en de Vlaamse Beweging

Men zou kunnen beweren dat een musicus niets met de Vlaamse Beweging te zien heeft. Niets in minder waar, want dergelijke veronderstellingen leven niet lang. Trouwens, als één der meest imponerende figuren uit de Vlaamse Beweging moeten we hier ongetwijfeld P. Benoit vernoemen : strijder met de notenbalk.

Geboren in 1834 te Harelbeke, even na de stomme inrichting die men soms vindt in de geschiedenis onder de naam België. De tegenwerking ten spijt, was hij een der roemvolste aanvoerders geworden van de Vlaamse Beweging. Op zijn gebied — de muziek — werd hij de generaal, met als kapitein een Van Gheluwe, een Waelput, een Van den Eeden en zovele anderen als Keurvels bv., waarover later meer zal verteld worden. Met deze mannen vocht hij op zijn eigen manier de strijd voor de wedergeboorte van een eigen muziekkunst in Vlaanderen.

Men noemde hem de « man van zijn volk ». En dat was hij, want gans Vlaanderen zong en vocht met hem mee in de epische heldenstrijd voor de ontvoogding. En het is goed te weten, hoe een kunstenaar zich in die tijd moest inspannen om zijn kultuurgedachte overal ingang te doen vinden zonder daarbij zijn ware aard te verloochenen; vooral dan, toen de omstandigheden niet zo rooskleurig waren als tegenwoordig. Het is daarom ongeoorloofd dit belangrijk feit onopgemerkt voorbij te gaan als men spreekt over een groot kunstenaar als P. Benoit geworden is. Ten andere, al datgene wat we op dit ogenblik aan verworvenheden bezitten is een geschenk — of het resultaat althans — van jarenlange opofferingen van mensen als Benoit. Hij was een persoonlijkheid die volledig afgestemd was in dienst te staan voor zijn volk. Hij wilde zijn mede mensen zien als kultuur-zelfstandigen en om zijn waarde als mens en vechter nog meer luister bij te zetten moeten we hem en beoorde en in « zijn tijd » toen het Vlaming-zijn nog meer troebelen bezorgde aan hem die er dierf voor uitkomen.

Heeft P. Benoit dus waardering verdiend als baanbreker van de Vlaamse Beweging dan heeft hij dat niet minder als verwekker van de Vlaamse muziek. Zijn gehele leven was niets anders dan een afwisseling tussen strijden, komponeren, betogen, dirigeren en organizeren.

Tijdens zijn jeugd aan de Leie nam hij eerst muzieklessen bij zijn vader waarna hij piano- en orgelonderricht kreeg van de kosterorgellist uit Desselgem, Meester Carlier. Het was slechts op de ouderdom van 17 jaar dat hij naar Brussel trok om er in het Konservatorium te gaan studeren onder direkteurschap van F.J. Fétis. Slechts drie jaar had hij nodig om een 1ste Prijs te behalen in harmonie, kompositie, kontrapunt en fuga. Met de kantate « Le Meurtre d'Abel » behaalde hij in 1857 de Prijs van Rome. Door bemiddeling van C. Teichmann zal Benoit de taak op zich krijgen de muziekschool van Antwerpen te reorganizeren; en het is van dit ogenblik af dat Benoit de leiding zal nemen van de zgn. Vlaamse muziekbeweging.

Hij zal de strijd niet staken vooralleer zijn muziekschool de titel krijgt van Koninklijk Vlaams Konservatorium, wat eindelijk gebeurt in 1898.

Ondertussen worden uitvoeringen gegeven van zijn komposities in alle grote Europese steden en zelfs in Amerika, terwijl hij door de schepper van « Faust », Ch. Gounod, meermaals per brief, gelukwensen mocht ontvangen.

In het geheel zijn het de vokale komposities die in het werk van Benoit de grootste plaats innemen. Zijn jeugdwerk was vrij onbeduidend; daarentegen zal dat wat er op volgt des te belangrijker worden. Een hoogtepunt bereikte de grootmeester met zijn « Rubenskantate », terwijl zijn kinderkantate « De Waereld in ! » daterend van 1878, naast gelijkvormige werken als « Haense' und Gretel » van Humperdinck en «Children's Corner» van Debussy kan geplaats worden. Dit bewijst meer dan in woorden kan gezegd worden over de kwaliteiten van P. Benoit.

Materiaal voor zijn werken ging hij vooral zoeken bij Em. Hiel, Eug. Van Oye en Jul. De Geyter, die hem genoeg stof bezorgd hebben om een ruime bekendheid te verwerven. In « De Genius des Vaderlands » heeft onze toondichter grote aandacht gewijd aan alle details want talrijke melodieën uit deze partituur zullen nog lang blijven voortbestaan : zo kennen we daaruit de populaire liederen als « Strijdkreet, Belaardlied, Lied der Vlamingen en Mijn Moederspraak ».

Zo kon men nog verder gaan met de lange reeks waaruit het levenswerk van Benoit is samengesteld, doch voor deze k eine bijdrage kan het reeds volstaan.

Als we het leven en werk van deze komponist overschouwen dan stellen we onmiddellijk vast dat hij iets meer geweest is dan een gewoon kunstenaar die slechts noten op papier bracht en flamingant was tussen honderden. Zeker niet, want hij speelde een leidende ro in de Vlaamse kultuurstrijd en was kunstenaar van groot aanzien terzelfdertijd. Dit heeft hij echter vooral te danken aan reeds genoemde librettist, E. Hiel, die hem in die richting stuurde en hem passend materiaal verschafte.

Men verwijt ons, flaminganten, al te romantisch te zijn. Maar heeft Benoit in zijn onverwoede strijd niet bewezen dat romantiek en kultuurflamingantisme steeds meer zijn dan klinkende slagwoorden en inslaande leuzen ? Alhoewel we thans meer zakelijker geworden zijn, toch mogen we niet spottend neerkijken op de stroming van die tijd want zij hebben de grootste aanstoot gegeven.

Benoit heeft steeds gestreden en geijverd voor het Vlaams zijn, heeft honderden leerlingen huiswaarts gestuurd met een overtuigde Vlaamse gedachte en een kunstzinnige oprechtheid, trouw aan hun eigen Vlaamse aard. Bijgevolg hebben we heel wat meer te danken aan hem dan « holle romantiek » zoals het telkens zo smadend genoemd wordt.

We mogen deze Vlaamse komponist gerust in de gallerij der grote opbouwers van de Vlaamse kultuur plaatsen, want wie zoveel heeft verwezenlijkt, heeft ook verdiend de waardering te krijgen van zijn volk waarvoor hij trouwens toch gestreden heeft. En dat volk, dat zijn allen die zich eniszins de naam, Vlaming, waardig achten.

Krispijn.

Julius DE GEYTER

Onder de talrijke vrijzinnigen die de Vlaamse beweging onschatbare diensten hebben bewezen, is Julius De Geyter wel een zeer belangrijke figuur.

De Geyter werd op 25 mei 1830 te Lede bij Aalst geboren. In 1848 kwam hij naar Antwerpen, waar hij eerst hulp-onderwijzer was, om nadien achtereenvolgens vertaler aan het « Handelsblad », hulpgriffier, pleitbezorger en tenslotte bestuurder aan de Bank van Lening te worden.

In 1855 werd hij bekroond in de Letterkundige Staatsprijskamp; het is echter niet die « officiële » poëzie die hem beroemd heeft gemaakt. Zijn groot talent kwam volledig tot uiting toen hij begon met de trilogie « Drie mensen van in de wieg tot in het graf », een werk dat treft door een waarachtig en gezond realisme.

In zijn bewerking van de « Reinaert » vinden we de volleerde dichter, die alle wetten van metriek en rythme volledig onder de knie heeft.

Bekendheid tot op onze dagen genieten enkele langere gedichten die door Peter Benoit op muziek werden gezet; zo o.m. « Vlaanderens Kunstroem » (bij de 300ste verjaring van Rubens geboorte voor het eerst opgevoerd), de schoolkantate « De Wereld in ! » die ook in Noord-Nederland gunstig werd onthaald, « Joncfrou Kateline », « Hucbald », « De Genius des Vaderlands », « Jenny Lind » (op muziek van Nicolaï), enz.

Inmiddels bleef hij doorwerken aan zijn « Drie mensen » en aan een « Tweede Reinaert ».

In 1865 stichtte hij de Liberale Vlaamse Bond. Wat hem meest bekend heeft gemaakt, was zijn « Geuzenlied », dat veel heeft bijgedragen tot de val der konservatieve meerderheid in het land.

De overtuigde Vlaming, de radikale Groot-Nederlander, de strijdende vrijzinnige, de bezielde dichter vinden we terug in onderstaand gedicht.

NEDERLAND

Vrienden, die mijn lied hoort klinken,
Zij ons Vaderland gegroet.
'k Noem het België noch Holland,
Daar het groter heten moet.
Is de Waal des Vlamings broeder,
Schoon we elkander niet verstaan,
Ouder broeders in het Noorden
Heffen liedren met ons aan.
Slechts de bastaard wil het anders,
Spant met vreemden saam :
Nederlanders, Nederlanders
Is ons aller naam !
Als de Geus de Roomse dweepren
Met de hiel de kop verplet;
Als de Zwijger de oude Vrijheid
Uit de Spaanse klauwen redt;
Als De Ruyter met zijn bezem
Frankrijk wegvaagt van de zee,
Juicht van Danzig tot aan Duinkerk
Aller mond en herte mee !
Slechts de bastaard wil het anders,
Spant met vreemden saam :
Nederlanders, Nederlanders
Is ons aller naam !

SEKTKELLEREI
SCHLOSS WACHENHEIM·AG
WACHENHEIM A.D. WEINSTRASSE

FIJNKOST P.V.B.A.
Tel. (03) 35 38 54
POTHOEKSTRAAT, 142
ANTWERPEN

De Vlaamse strijd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers (2)

" Cette plaisanterie de parler ici flamand... "

Kijk, lezers, hier zijn we dan voor de tweede maal; en zoals beloofd verleden week zullen we het hebben over de lange en vermoeiende strijd die diende gevoerd, de talrijke redevoeringen die dienden uitgesproken, de tonnen speeksel die werden verspild, om toch maar van de « Bon Belges » de toelating te krijgen de Vlamse afgevaardigden in hun moedertaal te laten spreken.

Ja, lezers, we komen van heel ver, en voor elke centimeter in de goede richting hebben onze voorgangers een harde strijd moeten voeren.

Ik haal U thans maar enkele schermutselingen aan die de voorbereiding vormden tot een groot Vlaams offensief dat, zij het dan ook vele jaren nadien, zou losbranden.

Zitting van 16 november 1894 :

COREMANS (Ned.) : « Enige maanden geleden, met het oog op de toepassing van het algemeen stemrecht, op de waarschijnlijkheid dat er Vlaamsche werklieden naar de kamer zouden afgevaardigd worden, heb ik gevraagd dat het bureel maatregelen zou nemen ten einde wij hier snelschrijvers zouden krijgen, bekwaam de Vlaamsche zowel als de Fransche redevoeringen op te nemen.

Thans meen ik op die zaak, meer belangrijk dan sommigen wel zouden denken, te moeten terugkomen. Immers, zeker is het nu, dat er hier voortaan dikwijls nederlandsch zal gesproken worden De eerbied voor de taalrechten van 't Vlaamsche volk, de grondregels van gelijkheid tusschen Vlaming en Waal, vergen dus ook, dat er hier voortaan snelschrijvers zijn, volkomen op de hoogte van wat van hen mag verwacht worden... »

COOMANS (Voorzitter) (Fr.) : « Ik heb daarstraks eerbied gevraagd voor de tradities van de kamer. Nu, een van haar meest konstante tradities is het gebruik van de Franse taal bij onze besprekingen... »

WARNANT (Fr.) : « Je remercie M. le président des paroles qu'il vient de prononcer. Je voulais faire les observations qu'il a présentées infiniment mieux que je n'aurais pu le faire. Mais j'ajoute que je fais appel à la bonne volonté de nos collègues flamands. Cette plaisanterie de parler ici flamand... »

COOREMANS (Fr.) : « Ce n'est pas une plaisanterie ! »

WARNANT (Fr.) : ...peut avoir des conséquences graves. Dans la question des flamingants on le sait bien, j'ai toujours cherché à donner satisfaction aux Flamands dans leurs justes sevendications. Mais prenez garde aux exagérations ! Si les députés flamands prennent la résolution de parler ici leur langue alors que leurs collègues wallons ne les comprendront pas, ils n'obtiendront qu'un triste résultat que tous les bons patriotes regretteront amèrement : ils auront accentué la différence des races, creusé entre elles une espèce de séparation qu'il faut faire disparaitre au lieu de l'augmenter.

Je fais donc appel à la bonne volonté de nos collègues flamands. Si elle nous fait défaut, comme protestation je demanderai à mes collègues Wallons de quitter la salle quand on prononcera des discours en flamand. »

ANSEELE (Fr.) : « Heren ik steun krachtig de motie van de Heer Coremans... »

JULIAAN DE VRIENDT (Ned.) : « Mijne heeren ik steun tenvolle het verzoek van den Heer Coremans bij iedere maal dat er sprake is van de rechten der Vlamingen, wordt er ons naar het hoofd geworpen, dat wij de verdeeldheid in het land willen zaaien. Neen, wij zoeken de eendracht tusschen Walen en Vlamingen, maar de eenheid gestaafd op gelijkheid en rechtvaardigheid...

Wat wij vragen ? Wij vragen, dat hetgene in de grondwet geschreven staat, eindelijk waarheid worde ! Gelijkheid, volkomen gelijkheid voor onze beide landstalen.

Tijdens twee derden eener eeuw heeft de fransche taal het voorrecht genoten zich alleen in de wetgevende kamers te doen horen. De tijd is gekomen om aan onze taal de plaats weer te geven die haar toekomt. Het is de wil van het Vlaamsche volk, en wij, zijne afgevaardigden, zijn hier om dien wil te vervullen... »

Ja, lezers, zo ging het er toe op 16 november 1894. En thans in 1961 zitten er nog steeds volgelingen van dit soort « vaderanders » in dezelfde kamer Zulke taal durven ze nie meer aan, maar ze houden er toch nog steeds aan de dreiging van 1894 getrouw, de in het Nederlands uitgegeven Flamands... ».

Snuffelaar.

Speldeprikken

DE KONING EN DE VLAAMSE VISSERS

Eindelijk ! Eindelijk is er eens iemand die bemerkt heeft dat er bij ons ook nog vissers leven. Die iemand is koning Boudewijn die verleden zondag met koningin Fabiola naar Oostende gekomen is om daar een garnaalboot in ontvangst te nemen die de stad hen aanbood als huwelijksgeschenk. Iedereen zal uit de verslagen in de dagbladen wel kunnen leren hebben hoe het er aan toe ging. Heel eenvoudig als wij die kranten mogen geloven.

Zo moet het ten slotte gaan, een koning is geen afgod meer die torenhoog verheven is boven zijn volk, zoals dat vroeger het geval was. En voor die eenvoud en dat bezoek aan de vissers verdient het paar wel een pluimpje, omdat daardoor de aandacht werd getrokken op de Vlaamse vissers. Ontelbare malen hebben wij in deze kolommen geschreven over die wroeters. Wij hebben niet alleen onze redakteur meegezonden met een Vlaamse IJslandvaarder en met een kustvisser (de reportages hierover volgen later) wij hebben ook keer op keer de aandacht willen trekken op de bijna onmenselijke arbeid die onze vissers moeten verrichten en op het schandaal van de onverkochte vangsten door de schuld van de regeringen die achtereenvolgens aan het roer kwamen. maar niet eens wisten dat er vissers bestonden. Wij hebben in het breed en in het lang uiteengezet hoe het komt dat zoveel vissersboten aan de kaai blijven roesten, dat de vissers aan hongerlonen moeten gaan werken, dat er geen toekomst meer is voor hen omdat zij met vreemde waar doodgekonkureerd worden.

Wij hopen dat het bezoek van de koning en het in ontvangst nemen van die oude, omgebouwde garnaalschuit de aandacht moge gevestigd hebben op het bestaan van onze Vlaamse vissers, die in de verbeelding van tallozen staan als een levende folklore, maar die in werkelijkheid niet tot de bevoorrechten uit onze maatschappij behoren. Wij eisen ook dat deze keer bij de vorming van een nieuwe regering, het ministerie waarvan de visserij afhankelijk is, niet meer zal toevertrouwd worden aan een Waal, zoals dat bij de voorgaande wel het geval was met al de fatale gevolgen vandien. Dat schandaal moet eindigen !

IJslandse Steden

AKUREYRI

Dit is de grootste stad in het noordelijke deel (8.000 inw.) en een zeer groot aantrekkingspunt voor toeristen omdat de omgeving zo ongemeen rijk is aan natuurschoon, terwijl de bergen die tot boven 1.500 m. hoogte gaan prachtige gelegenheid bieden voor bergklimmen in de zomer en skisport in de winter.

MYVATN

Een tweede toeristenoord in het noorden is Myvatn (Muggenmeer). Het meer is een groot aantrekkingpunt voor vogelliefhebbers en tevens zeer rijk aan forellen. In de onmiddellijke omgeving zijn er oude uitgestorven kraters, warme bronnen (o.m. zwavelbronnen) fantastische lavavormingen, grotten en een voor IJsland buitengewoon rijke plantengroei.

VESTMANNAEYJAR

Dit is de IJslandse naam voor de Westman-eilanden die op enkele mijlen afstand van de zuidkust gelegen zijn en waar onlangs zoals wij gemeld hebben, een Vlaamse vissersboot vergaan is. Enkel het grootste eiland, Heimaey, is bewoond. Daar ligt ondermeer een stadje van ongeveer 5.000 inwoners dat hoofdzakelijk van visserij leeft. De eilanden lokken veel reizigers aan daar zij een wondermooi uitzicht hebben en in hun loodrechte rotswanden ontelbare zeevogels hun nesten komen bouwen.

THINGVELLIR

Het is niet mogelijk over IJsland te schrijven zonder het geschiedkundig zeer belangrijke plaatsje Thingvellir, ongeveer 50 km ten oosten van Reykjavik, te vermelden. Hier werd in 930 de IJslandse landdag gevestigd. In het midden der vorige eeuw pas werd deze landdag naar Reykjavik overgebracht. Afgezien van de geschiedkundige herinneringen die met Thingellir verbonden zijn is het stadje ook toeristisch interessant. Het ligt in een uitgestrekte lava-vlakte die met gras bedekt is, in het zuiden door een meer, in het noorden door een bergketen en in het oosten door stijle rotswanden begrensd is. Daartussen liggen talrijke kloven waarvan sommigen zeer diep zijn en met kristalhelder water gevuld. Dit water heeft zowel 's zomers als 's winters een blijvende temperatuur van 4 graden.

Kanonschoten in Territoriale Wateren

AMERIKANEN BESTOKEN WALVISSEN MET BOMMEN

Wanneer protesteert België voor enteren van Vlaamse schepen ?

VII

(Van onze redakteur) .

Op de vijftiende dag na de afvaart, heeft uw reporter een bad genomen in de badkamer van de kapiteinskajuit, aldus genietende van een voorrecht dat alleen de kapitein aan boord geniet, de meester na God van het schip en van de eigen badkomer. Ook de matrozen hebben hun kuip, maar die is gemeenschappelijk, alhoewel even goed uitgerust als een gelijkaardige inrichting van een luxueus hotel. Het bad van uw reporter was noodzakelijk want hij zag er vuil uit en baardig als een Fidel Castro, net als de ganse bemanning trouwens waarvan de leden gehuld in zware truien en overgrote jakkers, weinig tijd en weinig goesting hebben om de dagelijkse geplogenheden van de propere landrotten 's morgens bij de wastafel, achterna te apen. De baarden worden enkel afgeschoren en de getaande huid enkel ingezeept, wanneer de thuishaven op een dagreis afstand ligt.

Alvorens ons badwaarts te kunnen begeven hebben wij eerst in het zweet ons aanschijns een half uurtje dwangarbeid verricht aan de hefboom van een pomp die zoet water uit een grote tank in een drukketel moest overhevelen. Dat was dus dubbel en dik verdiend.

NOORDERLICHT

Tegen de avond aan komt er helder weer en in de koud wordende lucht verschijnt plotseling het geheimzinnige noorderlicht, dat zich in fantastische kleuren openspreidt. De aanblik van het poollicht is fascinerend, nu eens vertoont het zich in waaiervorm, dan weer in kringen, in horizontale bogen ofwel in rechtstaande strepen van groen naar rood en blauw. Het noorderlicht wordt toegeschreven aan de inval van korpusculaire zonnestralen in de dampkring. Vlagen zonnegas in de buurt van een zonnevlek worden weggestoten en bewegen zich met een snelheid van ongeveer 1000 km. per sekonde naar de aarde, zij dringen in de dampkring die zij door botsingen tot lichten brengen.

KEFLAVIK

Tot nu toe hebben wij ter hoogte van Orófajokull of « het Laagland » het zuid oosten van IJsland, gevist. Na zes dagen verlaten wij deze gronden, waar in hoofdzaak schelvis gevangen wordt om verder naar het zuid-westen te stomen, waar kabeljauw gemeld wordt door een zusterschip van de « van der Weyden ». Achter ons verdwijnt de majestatische met sneeuwbedekte koepel van de uitgedoofde vulkaan Ingolshöfdi.
De gehele nacht maalt het schip verder, omdat de vangst gedurende de nacht zeker twee derde minder is dan overdag en er dus weinig verlies is. De volgende morgen zien we de zon blinken in de stalen Hoomertorens op de machtige Amerikaanse basis op IJsland : Keflavik. Daar zullen we verder vissen en voor de rest van de « visserij » vertoeven.

UNCLE SAM BLEEF

De Amerikanen zijn in IJsland gebleven ondanks de pogingen een jaar of vijf geleden, hen buiten te wippen. Zij kwamen er met hun dollars, hun grootse plannen, hun vliegtuigen, hun wisky en hun radiozenders die de hele dag Rock 'n Roll door de ontvanger aan boord, laten daveren. IJsland heeft veel aan hen te danken. Oompje bouwde ziekenhuizen, bracht beter voedsel en betere verkeersmogelijkheden. Daar waar men vroeger door de bergen trok op kleine poney's heeft men nu snelle verbindingen met vliegtuigen en wentelwieken. Voor de vissers die in nood zouden geraken en op de onherbergzame kust zouden landen, bouwden de Amerikanen een gordel van honderden blokhutten, waar de schipbreukelingen beschutting, voedsel en klederen kunnen vinden, benebens aanwijzingen om de dichtsbijzijnde bewoonde plek te bereiken. Keflavik, de vliegtuigbazis, is uitgegroeid tot een machtige installatie met allernieuwste straaljagers, bommenwerpers, helschroefvlieguigen en vliegboten.

WALVISSEN

De Yanks doen er natuurlijk echt Amerikaans. In IJslands wateren leven ook walvissen van een kleine soort. De Vlamingen noemen hen « Blazers » om hun eigenaardige manier van spuiten. Ze worden vijf tot zes meter lang en komen soms wel eens in de kor terecht, maar ze zijn niet gegeerd door de vissers omdat er haast geen levertraan uit te halen valt. Trouwens, wanneer zij in het net terecht komen heeft men haast altijd schade, zij gaan zo wild te keer dat zij alles in flarden rukken Omdat hun aantal te groot wordt, omdat zij veel vis verslinden en ook wel omdat zij niet weten wat anders te doen, gooien de Amerikanen bommen naar deze walvissen Een wel enigzins bevreemdend zicht, straaljagers naar walvissen te zien duiken !

TERRITORIAAL GEBIED

Ieder land dat aan de zee grenst heeft zijn territoriale wateren.
Zij hebben normaal een breedte van vijf mijl dus ongeveer negen kilometer De IJslandse regering echter eist voor haar land tien mijl op, wat al veel herrie heeft teweeg gebracht Binnen het gebied is namelijk de meeste vis te vangen. Begrijpelijkerwijze willen de vreemde vissers maar al te graag hun kans gaan wagen binnen deze wateren op gevaar af gesnapt te worden. De IJslanders waken er wel op dat hun gebied niet bevaren wordt door vreemde vissers en zij worden hierbij geholpen door de Amerikanen, tenminste toen wij het volgende voorval gezien hebben Een Engelse treiler had zich te ver gewaagd. Plots daagde een IJslands korvet op met daarboven cirkelend een Amerikaanse D.C. 6 die het slachtoffer nauwkeurig in het oog hield. Ontsnappen was niet meer mogelijk en even later volgde de Engelse visser het oorlogsschip naar de haven. Nu moet men niet denken dat een snelvarende vissersboot uit de mazen zou kunnen glippen, want naar de mannen aan boord van ons schip vertelden was er al eens een Vlaamse vissersboot die het gepoogd had maar dadelijk volgden kanonschoten die moesten bewijzen dat het menens was. **Wij hebben vroeger reeds het voorbeeld aangehaald van kapitein Bracks die eveneens opgebracht werd om binnen de 10 mijlen gevist te hebben.**

Van een protest door de Belgische regering hebben wij nog niets vernomen alhoewel het zeevaartrecht hier op erge wijze geweld werd aangedaan. Het gaat toch zo maar niet op de grenzen van het territoriaal gebied naar eigen goeddunken te wijzigen ! Trouwens moeten de gepraalde schepen hun vistuig en hun vangst afgeven. Zij mogen deze evenwel dadelijk terug kopen wat dus op hetzelfde neerkomt als een hoge boete betalen. Dergelijke boete kost dikwijls meer dan een miljoen Frank.

Staf de Lie.

Volgende week : Jan van Gent duikt beter dan een Stuka.

VROEGER GINGEN IJSLAND-VISSERS AAN LAND

De oude IJslandvaarders hadden het niet onder de markt. Zij vertrokken met hun zeilschuiten voor een tocht die zes maanden duurde en die heel wat gevaar opleverde. Daar was niet alleen de veel grotere mogelijkheid voor schipbreuk maar bovendien nog het voedselprobleem en het gevaar voor ziekten als de gevreesde scheurbuik. Zij gingen daar in IJsland aan wal om er drinkwater te halen en vers schapenvlees. Er werd toen nog gevist met lijnen zoals thans nog de IJslanders in sommige gevallen doen. Aan een sterke lijn wordt een blinkend voorwerp in zee neergelaten. De vissen aanzien het blinkende ding voor een prooi en vallen het langs achter aan. Daar zit echter het venijn onder de vorm van een haak die door een rubbelomhuisel bedekt is zodat de vis die geen kleuren onderscheidt hem niet opmerkt en gevangen wordt. De vroegere IJslandvaarders moesten hun vangst pekelen en in vaatjes opslaan Tegenwoordig is dat helemaal anders, nu beschikt men immers over ruimen die als koelkasten zijn ingericht en waar de vis tussen ijs bewaard wordt.

NAAR NEW YORK
MET DE SUPER DC-6B

SUPER TOERIST KLAS
aan een lager tarief dan « Economy class »
VOLLEDIGE MAALTIJDEN
verfrissingen, dranken, enz. zonder supplement
REGELMATIGE UURROOSTERS

heen en terug : slechts : 16.000,- F
VRAAG ONZE BIJZONDERE VOORWAARDEN
« FAMILY PLAN »

LOFTLEIÐIR
ICELANDIC AIRLINES

Vraag inlichtingen aan uw reisbureau of aan LOFTLEIDIR
Lange Gasthuisstraat 14, Anwerpen - Tel. : 32.92.50
Ravensteinstraat 66, Brussel - Tel. : 13.23.39